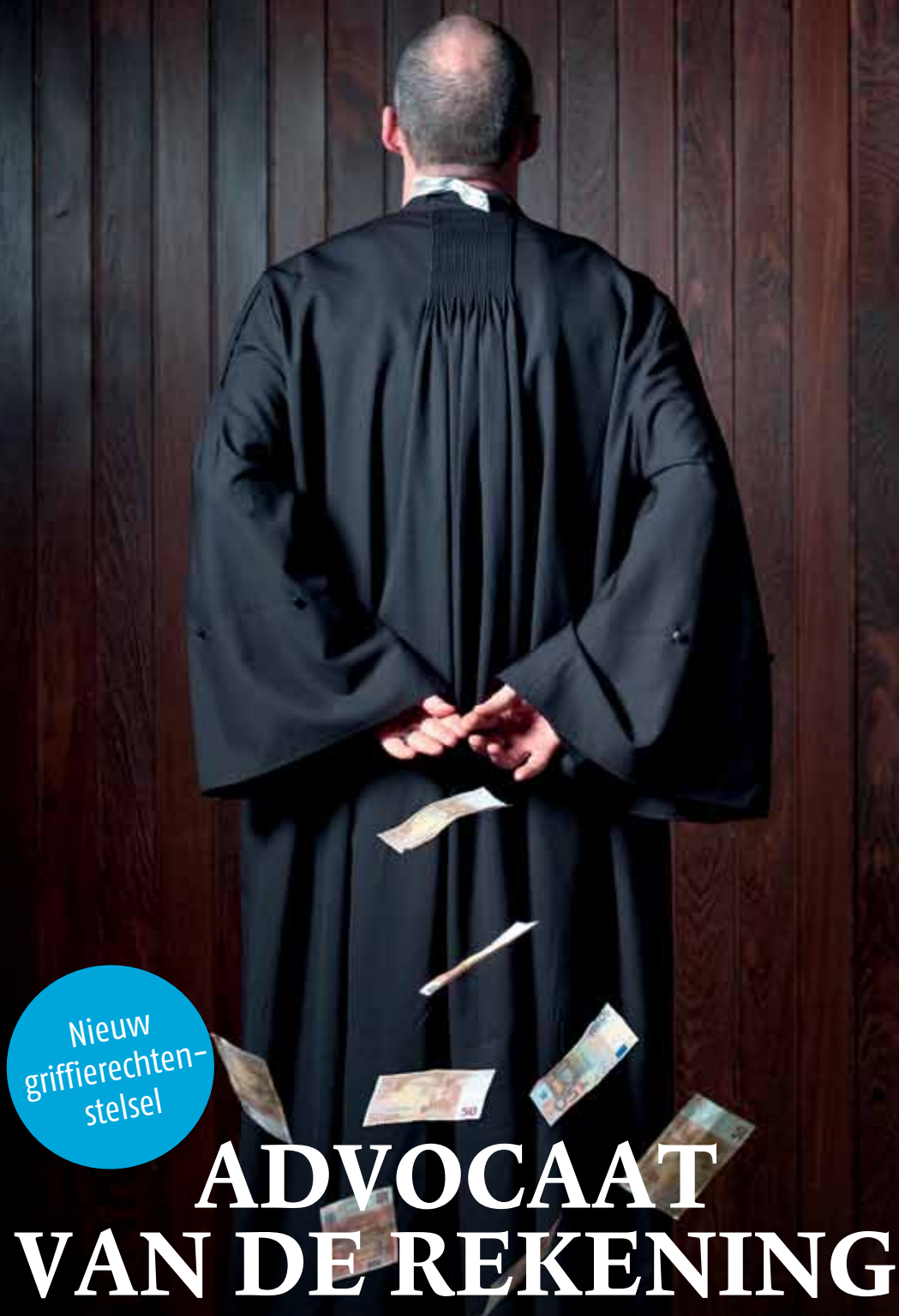

15 maart 2012

Nieuw
griffierechten-
stelsel

ADVOCaat VAN DE REKENING

Rechter moet zaak zélf voorbereiden >>
No cure no pay via een procesfonds >>
Lawineongeval prins Friso: welke strafrechtelijke vragen?

Sdu UITGEVERS

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Een uitspraak is nog geen verloren zaak

Pels Rijcken beschikt al decennia over een gespecialiseerde cassatiesectie. Vijftien advocaten combineren kennis van procesrecht en cassatietechniek op het hoogste niveau met expertise op alle rechtsgebieden. Een quickscan, een uitvoerig advies of een cassatieprocedure: de cassatieadvocaten van Pels Rijcken werken nauw met u samen aan het hoogst haalbare voor de cliënt. Op verzoek ook al in hoger beroep. Mail cassatie@pelsrijcken.nl of bel (070) 515 34 95 voor informatie over mogelijkheden en kosten. **Pels Rijcken Bron van inzicht**

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Griffierechtenstelsel

16 & 22

Risico's

Advocaten zitten met het incassorisico nu zij de griffierechten vooruitbetalen. Terwijl uit HR-jurisprudentie blijkt dat alleen stipte betaling een voortijdig 'einde oefening' kan voorkomen.

Procesfondsen

28

Procesfondsen

Voor wie de advocaatkosten niet kan betalen, kan financiering door een procesfonds uitkomst bieden, soms zelfs op *no cure no pay*-basis. Maar de LSA begint er niet aan.

Strafrecht

34

Strafrecht

Lawineongeval prins Friso: Iemand gaat skiën en plotseling is alles anders. Was het onachtzaamheid door overmoed of vals vertrouwen? Welke strafrechtelijke vragen spelen er?

Actualiteiten

- 2 Rechtbank: advocaat/bedrijfsjurist mist verschoningsrecht
- 3 Kabinet zet scherper toezicht advocatuur door
- 4 Big Mac Index voor kinderalimentatie
- 5 Column Matthijs Kaaks: Doe Het Zelf Jurist

- 5 'Sportkantine krijgt ook geen korting op drank'
- 6 Movies that Matter Festival: inspireren voor mensenrechten
- 9 Proef met mediation in strafzaken krijgt vervolg
- 11 Eurojust jubileert – Euro-wat?
- 12 Agenda

- 13 L4L Een hoffelijk man: Mazen Darwish
- 15 Weten wie het best spint

Opinie

- 37 Rechter moet voorbereiding van zitting niet aan griffier overlaten

Even opfrissen

- 39 Wat behelst 'kantonrechter van hun keuze' ook alweer?

Kantoorartikelen

- 40 Partneerevaluatie: krachtiger door kwetsbaarheid
- 41 Kantooruitje

Transfers

- 43 Wie, wat waar?

Uitspraken

- 47 Van de tuchtrechter

Colofon

92e jaargang
Verschijnt elke drie weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve Van de deken, Berichten van de Orde en Tuchtrect

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. J.T.C. Leliveld
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. M.A.R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th.C. van Schagen

Eindredactie

Linus Hesselink

Site en mail

www.advocatenblad.nl,
redactie@advocatenorde.nl

Redactionele bijdragen

Mailen naar:
l.hesselink@sdu.nl.
Informatie: Linus Hesselink,
070-335 35 74, 070-378 98 36
Het schrijven van redactionele bijdragen, max. 2000 woorden, levert per 500 woorden 1 opleidingspunt op.

Sdu Uitgevers

Gert Jan Schinkel (uitgever)
Sandra Kroon (directeur BU Legal & Tax)

Beeldredactie

Charlotte Helmer

Journalistieke redactie

Sabine Droogleeuw Fortuyn,
Linus Hesselink, Hedy Jak
en Mark Maathuis

Medewerkers

Lex van Almelo, Maarten Bakker, Patrick van IJendoorn, Michel Knapen, Tatiana Scheltema en Trudeke Sillevius Smitt

Vormgeving

Dimdim, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann
Garijn Urlings

Citeerwijze
Adv.bl. 2012-1, p.

Druk

Senefelder Misset,
Doetinchem

Advertenties

www.bereikdejurist.nl
Advertentie.juridisch@sdu.nl
Brigitte de Jong & Angela Bruins, Media Adviseurs,
tel. 070-3780562.
Inzendtermijn:
afl. 5: 23 maart 2012
afl. 6: 13 april 2012

Abonnementen

Adreswijzigingen
van advocaten:
adres@advocatenorde.nl

Niet-leden betalen

€ 215 per jaarabonnement (excl. btw en incl. verzenden en administratiekosten).
Studenten betalen € 107,50. Een jaarband kost € 39,95 (excl. btw en verzendkosten).
Losse nummers: € 30 (excl. btw en verzendkosten).
Adreswijzigingen:
Sdu Uitgevers klantenservice, telefoon 070-378 98 80, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service.

ISSN 0165-1331

Omslagfoto:
Jiri Büller

HO
PRINT

Nederlandse
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Van de redactie

Cliënt wordt klant

Recht had altijd al met geld te maken, maar in dit nummer wordt de band wel erg duidelijk. De advocaat moet sinds vorig jaar het griffierecht betalen, en vlot, anders dreigt niet-ontvankelijkheid. Maar niet alle cliënten betalen dat terug, en bepaald niet vlot. Een zakelijker opstelling tegenover de klant moet uitkomst brengen, zeker als de griffierechten ook nog eens drastisch worden verhoogd.

En de klant? Als die krap bij kas zit kan een procesfonds iets betekenen, ook omdat via een onafhankelijk fonds het inschakelen van een advocaat op no cure no pay-basis niet uitgesloten is. Maar ruim zijn de mogelijkheden niet.

Behalve artikelen over geld hebben we ook stukken met strafrechtelijke vragen over het ski-ongeluk van prins Friso, beelden van mensenrechtenfilms en het kiezen van rechters én een opinie over rechters die de voorbereiding van de zitting te veel aan griffiers over laten. Maar een opmerkelijk bericht betreft dan toch weer dat geld: de Big Mac als maatstaf om over de grenzen heen de draagkracht voor alimentatie te bepalen.

Rest de vraag: met hoeveel Big Macs wordt ontvankelijkheid bewerkstelligd?
Red.

Advocaat/bedrijfsjurist Delta NV mist verschoningsrecht

Foto: Tuus van Gog / HH

De rechtbank Groningen heeft eind februari met een beroep op het AKZO-arrest bepaald dat advocaten in loondienst van het Zeeuwse nutsbedrijf Delta geen verschoningsrecht hebben (LJN: BV7149). En daarom heeft een werknemer van Delta, die kan verklaren wat één van de advocaten tijdens een bijeenkomst heeft gezegd, geen afgeleid verschoningsrecht.

De rechtbank Groningen wijst op het AKZO-arrest van 14 september 2010 waarin het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bepaalde dat een advocaat in loondienst geen verschoningsrecht toekomt, omdat deze niet

onafhankelijk genoeg kan handelen. Het Akzo-arrest is weliswaar gegeven in een (Europese) mededingingszaak, zegt de rechtbank. 'Maar die context wijkt niet zozeer af van die van een (Nederlandse) civiele procedure, dat de overwegingen van het Hof thans niet alleszins relevant zijn.'

De uitbreiding buiten het (Europese) mededingingsrecht is een tegenvaller voor de zogenoemde Cohen-advocaten. De Orde beraadt zich op de gevolgen van de uitspraak voor hun positie.

Adviesraad tegen doorbreking medisch beroepsgeheim

De strafrechtelijke adviesraad wijst het voornemen van de regering af om doorbreking van het medisch beroepsgeheim mogelijk te maken voor tbs-onderzoek. Volgens de regering moet de rechter een medicus kunnen dwingen om gegevens over een patiënt te verstrekken als deze niet meewerkt aan gedragskundig onderzoek dat van belang is voor het opleggen van tbs. De regering wil met een wetwijziging deze doorbreking van het medisch beroepsgeheim mogelijk maken zodat verdachten minder makkelijk tbs kunnen ontlopen. De Raad voor Strafrechtstoepas-

sing en Jeugdbescherming (RSJ) wijst dit af.

De Raad vreest dat de doorbreking van het beroepsgeheim ertoe leidt dat 'mensen de (geestelijke) hulpverlening zullen mijden, met alle risico's van dien voor de betrokkenen zelf en de veiligheid van de samenleving'. Het zou beter zijn als de medewerking door verdachten meer zou 'lonen' en als de behandelduur van tbs zou worden beperkt. Volgens de Raad kan bovendien nu ook al aan weigerende verdachten tbs worden opgelegd. Binnenkort behandelt de Tweede Kamer het wetsvoorstel dat de doorbreking mogelijk maakt.

ADVOCATENBLAD.nl

VERNIEUWD

De site Advocatenblad.nl en de wekelijkse Advocatenblad Nieuwsbrief zijn grondig vernieuwd. De site biedt veel meer nieuws, interessante feitjes en lezenswaardige artikelen. Van de nieuwsbrief is de vormgeving en de functionaliteit aangepast, zodat artikelen via sociale media makkelijk te delen zijn.

Kijk ook eens naar de Advocatenblad Groep op LinkedIn, het online discussieplatform door, voor en over advocaten. En hou ons Twitteraccount #advocatenblad in de gaten voor de laatste updates.

Kabinet zet scherper toezicht advocatuur door

Foto: Shutterstock

Als het aan de regering ligt gaat een nieuw, van advocaten onafhankelijk college toezicht uitoefenen op de advocatuur. De ministerraad stemde op 2 maart in met een daartoe strekkend wetsvoorstel, dat tegen de zomer openbaar wordt. De drie leden van het voorgestelde college mogen zelf geen advocaat zijn en worden ook niet door hen gekozen. Dit blijkt uit een persbericht van staatssecretaris Teeven.

De dekens blijven primair verantwoordelijk voor het toezicht op advocaten, maar ze doen dit onder eindverantwoordelijkheid van het college. Ze kunnen geen instructies krijgen van het toezichtcollege maar moeten wel werken binnen het 'door het college ontwikkelde landelijk uniforme toezichtbeleid' en kunnen door het college bij het Hof van Discipline worden voorgedragen voor schorsing of ontslag, wanneer ze geen goed toezicht houden.

Het persbericht maakt niet duidelijk in hoeverre het college indirect inzage kan krijgen in advocatendossiers. Weliswaar wordt er gemeld dat de dekens wel en de collegeleden niet de geheimhoudingsplicht van advocaten kunnen doorbreken, of van de inhoud van advocatendossiers kennis kunnen nemen. Maar bij de eerder bekendgemaakte regeringsplannen waren het juist de toezichthouders en controleurs die het college naast de dekens kon aanwijzen, bijvoorbeeld accountants, die wel inzage konden krijgen in de dossiers. Precies deze inzage werd de afgelopen tijd hevig bekritiseerd door Orde en balie.

Een woordvoerder van het ministerie van Veiligheid en Justitie wil niet zeggen of deze doorbreking van de geheimhouding in het wetsvoorstel is aangepast.

In het wetsvoorstel is ook opgenomen dat tuchtklachten niet alleen via de dekens maar ook rechtstreeks aan de tuchtrechter kunnen worden voorgelegd. Het voorstel zal naar verwachting tegen de zomer naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

Van de deken

Dutch International Dispute Resolution Center

Jan Loorbach

Den Haag werkt gestaag en met succes aan zijn status van *Legal Capital of the World*. Op 16 januari is daar het Panel of Recognised International Market Experts in Finance (P.R.I.M.E. Finance) met passend veel internationale aandacht geopend (zie ook *Advocatenblad* 2012-2, van 2 februari). Daarmee komt er weer een gezaghebbend en betekenisvol gerechtelijk instituut bij in Den Haag.

Dat de vele bij dit initiatief betrokken internationale organisaties voor vestiging in Nederland hebben gekozen, bewijst dat Nederland enkele eigenschappen heeft die het aantrekkelijk maken als omgeving voor beslechting van internationale geschillen: een goed georganiseerd, goed bereikbaar en relatief veilig land dat (nog steeds tamelijk) hoog op 's werelds integriteitslijstjes staat, de beschikbaarheid van hoogopgeleide mensen, een goede reputatie met betrekking tot kwaliteit, doelmatigheid en voorspelbaarheid van rechtspraak en, ook belangrijk, als land klein genoeg om buiten de rivaliteit te blijven die tussen grootmachten bestaat.

Voor de Nederlandse juridische sector in het bijzonder maar ook voor de Nederlandse economie in het algemeen is het daarom welkom dat nationale en internationale regelgeving, en onze eigen recente jurisprudentie, de weg vrijmaken voor Nederland als gastland voor grote internationale zaken, recent met name ook op het gebied van massaclaims. Het lijkt mij een ondernemersuitdaging om de economische kansen van deze ontwikkelingen in de internationale rechtspraktijk te zien en de bedrijfstak van internationale geschillenbeslechting in Nederland verder uit te bouwen. Overheden moeten daar de (infra)structurele voorwaarden voor scheppen. Binnen die voorwaarden moeten aanbieders van diensten (advocaten, arbitrage-instituten, en wat mij be-

treft ook overheidsgerechten) dan (meer) aan productontwikkeling doen. Op dat gebied lijkt minder te verwachten te zijn van het ministerie van Veiligheid en Justitie dan van bijvoorbeeld Economische Zaken, Financiën of van lokale overheden.

Het Rolls Building in hartje Londen, dat in oktober 2011 opnieuw werd geopend, kan prikkelen tot zowel jaloezie als inspiratie. De Britse overheid stak er 300 miljoen pond in om daarvan 'the biggest dedicated business court of the world' te maken. Daartoe biedt het ook onderdak aan mediation en arbitrage. Troeven: sophisticated en hightech faciliteiten en professionele excellentie in alle onderdelen van de dienstverlening. In de helft van alle zaken is geen van de partijen UK-based. In Nederland kan dit Britse voorbeeld niet zomaar gekopieerd worden, maar er zijn mogelijkheden voor het verder ontwikkelen van een markt voor internationale geschillenbeslechting. Onder meer het NAI kan er goede voorbeelden van laten zien.

Zo moeten partijen uit grote jurisdicties soms het recht van een 'neutrale' jurisdictie overeenkomen om een onderhandelingsimpasse te doorbreken. De keuze voor Nederlands recht kan daarbij aantrekkelijker worden gemaakt door te laten zien dat we hier ernst maken met de adequate behandeling van internationale disputen. En dat onze procesvoering een betere prijs-kwaliteitverhouding kent dan het bewerkelijke en daardoor peperdure Angelsaksische model. Waarom zetten we op Schiphol niet een Dutch International Dispute Resolution Center neer, met een nevenzittingsplaats van de Rechtbank Haarlem (met voor de gelegenheid benoemde rechters-plaatsvervanger die in het Engels kunnen [laten] procederen) en waar ook mediations en arbitrages kunnen worden behandeld?

Big Mac Index voor kinderalimentatie

Voor het eerst accepteerde een Nederlandse rechter een bijzondere, mondiaal toepasbare index voor het berekenen van kinderalimentatie.

Door Carrie Jansen¹

De man en de vrouw hebben twee kinderen. Mevrouw is met haar kinderen naar Nederland verhuisd, meener is in Suriname blijven wonen. Om de draagkracht van de man te berekenen voor het betalen van kinderalimentatie kan niet worden uitgegaan van de Nederlandse bijstandsnorm, omdat het Nederlandse levenspeil te veel verschilt met dat in Suriname. De advocaat van de man krijgt de opdracht een levenspeilvergelijking in de draagkrachtberekening van de man door te voeren. Maar Postbus 51, het LBIO, het Nibud, het ministerie van Buitenlandse Zaken, het ministerie van Defensie (deskundig door uitzendingen van militairen) en het CBS bieden geen oplossing. Wel verwijst het CBS naar een internetbedrijf dat voor expats een levenspeilvergelijking berekent, maar dat kost 600 euro en bovendien kan er voor de rechter geen beroep op worden gedaan.

Dat internetbedrijf, Air.com, geeft als

Foto: Shutterstock

tip dat het levenspeil in verschillende landen ook vergeleken kan worden op basis van The Big Mac Index, ontworpen door *The Economist*. Deze methode gaat ervan uit dat een Big Mac over de hele wereld evenveel waard is, omdat die in elk land op dezelfde manier wordt gemaakt: brood, vlees, groente, verpakking, arbeid en energie. Zo ontstaat een redelijke doorsnee van het prijsniveau in de economie. Het gaat om de verhouding tussen de prijs van een Big Mac in twee te vergelijken landen. De prijs van de Big Mac in Suriname is omgerekend € 2,47,

in Nederland is dat € 3,15. Het levenspeil in Suriname bedraagt dus ongeveer twee derde van het levenspeil in Nederland.

De methode wordt voorgelegd aan de Rechtbank Middelburg. Hoewel de rechter ter zitting zegt een glimlach over deze methode niet te kunnen onderdrukken, volgt hij de advocate van de man in het gebruik van de Big Mac Index en bepaalt hij de bijstandsnorm voor de man op 2/3 van de bijstandsnorm in Nederland.²

Easy does it, the Big Mac Index!

¹ Advocaat bij Rietbergen & Partners Advocaten, Rotterdam; zij deed deze zaak.

² Rechtbank Middelburg 11 januari 2012 (LJN: BV2280).

(advertentie)

Derivaat: swap, flop of fop?

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V. is ervaren specialist in forensic accounting en forensic IT. Wij maken hierbij gebruik van de kennis en expertise uit ruim 100 landen waar de leden van Grant Thornton International Ltd gevestigd zijn. Kijk op onze website www.gt.nl/fis.

Neem contact op met één van onze partners:

Peter Schimmel: T 020 - 547 57 57

Mark Hoekstra: T 010 - 270 51 51

E gtfis@gt.nl

Grant Thornton

An instinct for growth™

'Sportkantine krijgt ook geen korting op drank'

GroenLinks en het CDA stellen voor het wetsvoorstel aan te passen dat het toezicht op collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten verscherpt. In dat voorstel (uit 2009) kunnen organisaties achteraf bij een geschillencommissie een klacht indienen. GroenLinks en het CDA willen nu dat het College van Toezicht vooraf de redelijkheid van tarieven beoordeelt, zodat meer maatwerk mogelijk is. Niet-commerciële organisaties bijvoorbeeld zouden minder moeten betalen voor het draaien van muziek in een kantine. Staatssecretaris Teeven vindt de aanpassing 'onnodig, niet uitvoerbaar en in strijd met Europese en internationale verplichtingen.'

Ook auteursrechtadvocaat Patrice Katz (Kalf Katz Advocaten, Amsterdam) ziet niets in het voorstel. 'Je moet hier geen inkomenspolitiek bedrijven. Bij de Auteurswet gaat het om vergoedingen voor bijvoorbeeld het recht om muziek openbaar te maken. Daarover beslissen de makers van de muziek zelf, via organisaties als Buma/Stemra. Niemand is verplicht de muziek te draaien. En zou de publieke omroep minder geld moeten betalen dan de commerciële?'

'Auteursrecht is gewoon handel, daar is niks bijzonders aan. Als je een auto wilt hebben moet je die ook betalen. Bij begravenissen hoeft er geen heffing te worden betaald, dat hebben de makers via Buma/Stemra besloten. Waarom zou je meer uitzonderingen afdwingen? Sportkantines of bridgeclubs krijgen ook geen korting op theezakjes, koekjes of drank. En de club mag dan niet commercieel zijn, de kantine is dat misschien wel. Iedere leverancier mag kortingen geven, maar de politiek moet zich er niet mee bemoeien.'

Column

Doe Het Zelf Jurist

Matthijs Kaaks

Prins Bernhard kan het helaas niet meer meemaken: hij zou de gestage opmars van eigenrichting met instemming hebben begroet. Tien jaar geleden mengde ZKH zich nog in de fameuze Albert Heijn-zaak en kondigde publiekelijk aan dat hij de geldboetes zou betalen van de AH-medewerkers die werden vervolgd wegens mishandeling van een winkeldief. Met deze toen omstreden steunbetuiging werd hij de schutspatroon van de eigenrichting.

Inmiddels is het bon ton om met enig bravoure het doe-het-zelf-recht aan de man te brengen. De burger die ferme tikken uitdeelt aan de inbreker kreeg van premier Rutte zelfs een eervolle vermelding in het Regeerakkoord in 2010. En onze Minister van Veiligheid Opstelten is zelf de vleesgeworden burgerzin die opgewekt de hockeystick in de vestibule heeft klaargezet voor klapjes in de knieholte van een ongenode gast. De PVV liet zich afgelopen jaar ook niet onbetuigd met de introductie van het brievenbusplassen als goedkope buitengerechtigde afdoening van burengeschillen. Al loopt de gedoogpartner daarmee nog wel wat voor de troepen uit.

Ook onder juristen vinden we tegenwoordig aanhangers van eigenrichting als probaat middel voor klussen waar het traditionele juridische instrumentarium tekortschiet.

Mr. Hiddema brak recent een lans voor het bewapenen van de beter gesitueerde Nederlander die zo zijn eigendommen

effectief zal kunnen beschermen tegen overvallers. 'Koop een pistool', is zijn advies.

Trespassers will be shot, dat zal als het aan Hiddema ligt straks ook in de duurder Vinexwijk op menige schutting geschreven staan.

En we hadden eind februari natuurlijk onze potige rechtsfilosoof professor Kinning (tevens oud-kampioen gewichtheffen!) die een opdringerige journalist in een klassieke wurggreep nam en aankondigde hem 'in de plomp' te gooien als deze zijn erf weer zou betreden. Kinning zal dat juridisch achteraf prima kunnen onderbouwen met het gesundes Volksempfinden als individueel kenbare rechtsbron.

Toch moet ook Kinning het afleggen tegen de Utrechtse advocaat die in 2011 de titel Doe Het Zelf-jurist van het Jaar zeker had verdiend. Het was de confrère die op het dak ging zitten van het huis van zijn cliënte om de buurman te beletten daar een dakterras te bouwen. De Raad van Discipline zei over dit optreden: 'fysieke inmenging in de door de buurman geplande werkzaamheden zou verdere escalatie van het geschil tot gevolg kunnen hebben. Dat risico heeft zich ook verwezenlijkt.'

De advocaat kwam er met een lichte waarschuwing vanaf. Ik denk dat dit door sommigen als een aansporing zal worden opgevat. De vuist is nu eenmaal sneller dan het recht.

Inspireren voor mensenrechten

De ogen openen voor mensenrechten en daarover de dialoog aanwakkeren. Dat is het doel van het *Movies that Matter Festival* dat van 22 tot en met 28 maart plaatsvindt in Den Haag.

Door: Sabine Droogleever Fortuyn

Rechterlijke dwalingen, valse getuigenverklaringen en corruptie. De films tijdens het *Movies that Matter Festival* leggen grote defecten in rechtssystemen bloot. Zonder pamflettistisch of drammerig te willen zijn. ‘We willen het beeld voor zich laten spreken. En daarover willen we vervolgens het debat op gang brengen,’ zegt Taco Ruighaver, directeur en programmeur van de stichting die het evenement organiseert. ‘Het gaat erom dat de bezoekers analyseren wat ze gezien hebben. Dat ze erover nadenken wat er op macro-, meso- en microniveau zou moeten gebeuren.’

Het festival, dat dit jaar voor de veertiende keer wordt gehouden, toont zeventig documentaires en speelfilms. Een van de hoofdprogramma's is *Camera Justitia* met films en debatten over de *Rule of Law*, internationaal recht en juridische dilemma's. Het eerste filmfestival werd in 1995 door Amnesty International georgani-

Justice for Sale

seerd. Sinds 2006 neemt de speciaal opgerichte Stichting *Movies that Matter* de organisatie van het festival voor haar rekening. Samen met het vfonds en de gemeente Den Haag is Amnesty International de belangrijkste sponsor. Voor

het vierde jaar wordt het evenement in Den Haag gehouden. Er worden rond de 19.000 bezoekers verwacht. ‘We voeren zelf geen actie,’ zegt Ruighaver. ‘Wat we wel graag zien is hoe gasten, experts van instellingen die zich

Carte Blanche

Crime after Crime

Peace vs. Justice

Gratis kaarten

Het *Advocatenblad* verloopt in samenwerking met het Movies that Matter Festival tien gratis kaarten voor een voorstelling naar keuze. Kans maken? Mail vóór 19 maart naar redactie@advocatenorde.nl met als onderwerp 'Movies that Matter Festival'. Vermeld in uw mail uw naam en adres.

Guantanamo Trap

met internationaal recht bezighouden, filmmakers, politici en journalisten, bij elkaar komen en betrokken raken bij een onderwerp. Als we daarvoor de omstandigheden kunnen faciliteren, is dat mooi.'

Vier Camera Justitia films uitgelicht

Crime after Crime gaat over de Californische Deborah Peagler die al meer dan twintig jaar vastzit wegens de moord op haar vriend die haar ernstig mishandelde. Een nieuwe wet staat het toe zaken te heropenen van veroordeelde vrouwen die door huiselijk geweld in aanraking zijn gekomen met justitie. Twee onervaren advocaten gaan de verdediging prodeo voeren.

Love Crimes of Kabul vertelt het verhaal van drie vrouwen in een vrouwengevangenis in Kabul. De meeste vrouwen in deze gevangenis zitten opgesloten vanwege het overtreden van strenge islamitische leefregels. Filmmaker Tanaz Eshaghian brengt de gesprekken die de

vrouwen voeren over recht en onrecht in beeld.

In *Justice for Sale* onderzoekt een Congolese advocaat, Claudine Tsongo, een verkrachtingszaak waarin de verdachte zonder enig hard bewijs is veroordeeld tot een lange gevangenisstraf. Deze documentaire laat zien hoe het rechtssysteem van Congo disfunctioneert.

In *Give Up Tomorrow* worden zeven jongens in de Filipijnen opgepakt naar aanleiding van de vermissing van twee meisjes. Paco Larranaga is een van deze jongens. Tijdens de moord was hij driehonderd kilometer verderop, maar daar trekt de Filipijnse politie zich niets van aan.

Give Up Tomorrow

Love crimes of Kabul

Ik ben 12

en heb behoefte aan een pensioen met een makkelijke administratie

Ontdek Het Nieuwe Pensioen van De Goudse

Duidelijk. Efficiënt. En voor alle bedrijven vanaf 1 medewerker

De Goudse biedt oplossingen voor elke ondernemersleeftijd.

Je wilt geen administratief gedoe. De Goudse begrijpt dat en introduceert daarom Het Nieuwe Pensioen.

Dat is een collectief pensioen voor alle bedrijven vanaf 1 medewerker.

Waarbij wijzigingen eenvoudig doorgegeven worden via een online portaal.

Kijk op www.hetnieuwepensioen.nl of vraag het je verzekeringsadviseur.

De Goudse helpt ondernemers verder.

de Goudse

Proef met mediation in strafzaken krijgt vervolg

Mediation in strafzaken vergroot het begrip tussen dader en slachtoffer, vermindert angstgevoelens bij het slachtoffer en partijen komen vaak tot bevredigende afspraken – vaak blijft zelfs straf achterwege. Enig minpuntje: eisers ruiken geld.

Door Tatiana Scheltema

Bij de Amsterdamse rechtbank is een pilot afgesloten waarin – voor het eerst in Nederland – mediation werd ingezet als onderdeel van de strafrechtelijke procedure. Met de proef geven het Openbaar Ministerie en de rechtbank een voorzet voor het onlangs in werking getreden art. 51h Sv, dat voorschrijft dat bemiddeling tussen dader en slachtoffer in een vroeg stadium moet worden bevorderd en dat de rechter met het resultaat daarvan rekening houdt. Het evaluatierapport *'Mediation naast Strafrecht'* werd onlangs gepubliceerd, met daarin genoemde conclusies.

Tussen oktober 2010 en mei 2011 zijn daders en slachtoffers in 65 zaken uitgenodigd om mee te doen met de pilot. Het ging om burenruzies, huiselijk geweld, bedreiging of mishandeling; zaken waarbij dader en slachtoffer ook na de strafzaak met elkaar te maken hebben. In 26 zaken stemden beide partijen in met een mediationtraject, en in 17 zaken kwamen partijen tot een vaststellingsovereenkomst, waarin – vaak over en weer – spijt werd betuigd of de hoogte van de schadevergoeding werd overeengekomen.

In de Amsterdamse proef kwamen vooral lichtere zaken aan bod. Maar mediation is zeker ook geschikt voor zwaardere strafzaken, zegt Anne Martien van der Does, mediationcoördinator van de Amsterdamse rechtbank. 'Denk aan zaken waarin het schadevergoedingsaspect een belangrijke rol speelt en waarbij mediation heel nuttig kan zijn. De strafzaak gaat daarnaast gewoon door.'

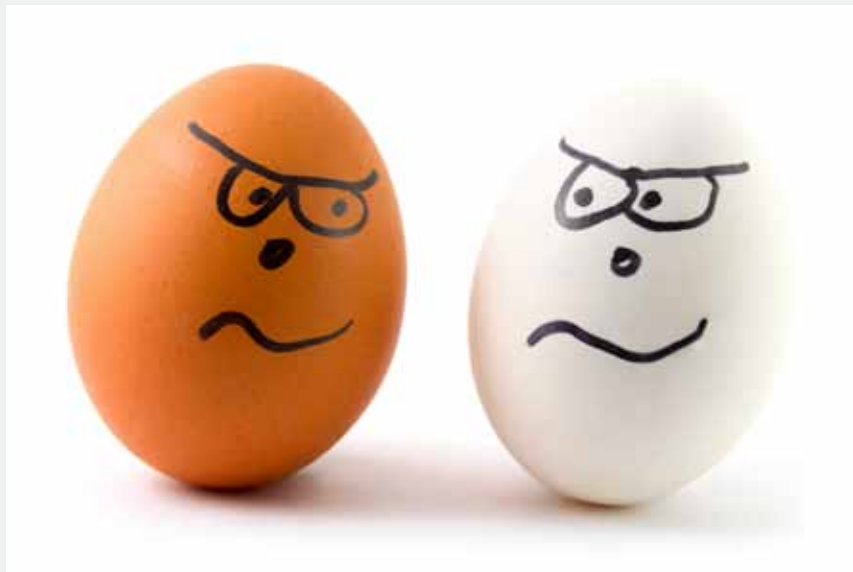

Foto: Shutterstock

Van der Does spreekt als voormalig voorzitter van de Verkeerskamer uit ervaring. 'Neem een zaak van een vrachtwagenchauffeur die een ongeluk veroorzaakt omdat iemand in de dode hoek zit. Zo'n chauffeur wil vaak heel graag contact met de familie van het slachtoffer en die familie wil dat ook. Het gebeurt niet, omdat de verzekeringsmaatschappij ertussen zit. Die laat dat niet toe omdat dan ook de aansprakelijkheid aan de orde komt. Maar het mooie van mediation is dat het vertrouwelijk is. Dus het biedt mensen een mogelijkheid om nader tot elkaar te komen. De verzekeringsmaatschappij heeft daar geen last van.'

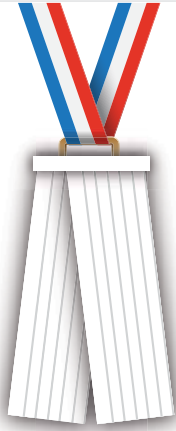
Eisen worden opgeschroefd

Ook advocaten zijn positief over de inzet van mediation. 'De crux is dat het strafrecht een stapje terug doet, daar waar partijen het wellicht onderling eens kunnen worden,' zegt Lian Mannheims,

advocaat bij De Roos en Pen Advocaten in Amsterdam. Zij bracht een zaak aan van een cliënt die ook al voor de zitting had willen schikken, en wiens toekomst bij een veroordeling aan duigen zou liggen. Mannheims ageert al jaren tegen het 'enorme strafrechtelijke monster' dat 'in een groot aantal flutzaken onnodig ongelofelijk veel kapot maakt'.

Toch zit er volgens Mannheims ook een addertje onder het gras. 'Ik zie het nu in twee zaken, waarin ik probeer tot een schikking te komen: eisers gaan zich realiseren hoe belangrijk het voor de verdachte is om niet vervolgd te worden. En dan merk je dat de eisen worden opgeschroefd, dat men kijkt wat eruit te halen valt.'

- De overwegend positieve ervaringen in Amsterdam vormen voor het Landelijke Overleg Voorzitters Strafsectoren aanleiding om de komende maanden ook in andere arrondissementen voor verschillende vormen van strafrechtmediation pilots op te zetten.

Loop mee en steun
Lawyers for Lawyers

de **snelste advocaat**.nl
Gezocht: sportieve advocaten!

Loop mee voor het goede doel!

Zondag 13 mei in Den Haag
5 km en 10 km

Schrijf je in **voor 15 april**
individueel of met een (kantoor)team

Kijk voor meer informatie en het inschrijfformulier op: desnelsteadvocaat.nl
Volg ons op twitter: [@snelsteadvocaat](https://twitter.com/snelsteadvocaat)

Sdu UITGEVERS

De Snelste Advocaat vindt plaats
in het kader van de Sdu Royal Ten

Eurojust jubileert – Eurowat?

Eind februari vierde Eurojust haar tienjarig bestaan. Dit agentschap coördineert de vervolging van internationale criminaliteit. Op termijn wil het ook kunnen vervolgen in een Europees land naar keuze. Grote afwezige was de Europese advocatuur.

Door Tatiana Scheltema

In juli 2010 werden in Nederland negen boeren aangehouden op verdenking van witwaspraktijken, valsheid in geschrifte en het lidmaatschap van een criminele organisatie. Ze zouden tientallen miljoenen euro's hebben witgewassen met behulp van een fictieve onderneming. Voorafgaand aan de aanhouding werd gelijktijdig in Polen, Cyprus, België, Denemarken, Frankrijk en Zwitserland door politie- en belastinginspecteurs onderzoek gedaan, waarop de boeren in Nederland aangehouden konden worden. De coördinatie van dit ingewikkelde onderzoek was in handen van Eurojust, het agentschap dat onlangs zijn tienjarige jubileum vierde in Den Haag.

Het aantal zaken dat sindsdien door Eurojust in behandeling werd genomen groeide gestaag: van 202 in het eerste jaar, tot 1424 zaken in 2010. In bijna een vijfde van de zaken wordt een Europees Arrestatiebevel (EAB) uitgevaardigd. Prioriteit ligt bij drugshandel, mensenhandel en -smokkel, terrorisme, fraude, corruptie, witwaspraktijken, computercriminaliteit en andere 'criminele activiteiten die de Europese burger schade kunnen berokkenen'. Het mandaat van Eurojust is simpel: 'het ondersteunen en zo nodig coördineren van nationale autoriteiten in elke fase van strafrechtelijke onderzoeken en vervolging.' Bij de oprichting was het idee dat Eurojust vooral een coördinerende rol bij opsporingsonderzoeken van Europol zou spelen. Maar volgens een vertegenwoordiger van een lidstaat zijn die rollen in de praktijk inmiddels omgedraaid.

Gelijkwaardige netwerkorganisatie

De informatiemacht van Eurojust is enorm: vertegenwoordigers van Eurojust hebben inzage in vrijwel alle Europese juridische databases en de eigen database

Foto: Eurojust

Gilles de Kerchove, EU-coördinator terrorismebestrijding, spreekt op het symposium van Eurojust in de Ridderzaal

CCBE: 'Tegenover Eurojust zou een gelijkwaardige organisatie van de advocatuur moeten komen, een kwestie van geld'

groeit gestaag. Maar hoe de organisatie opereert is van buitenaf niet te zien. 'Je ziet weleens in dossiers dat Eurojust erbij betrokken is geweest,' zegt Gabriël Meijers van Meijers Canatan in Amsterdam. 'Ze beschikken over gigantisch veel

informatie. Het belooft wat als Eurojust werkelijk bevoegdheden krijgt.'

Die bevoegdheden zijn nu nog beperkt tot het coördineren van opsporingsonderzoeken. Maar de ambitie om de macht van het agentschap uit te breiden klonk door in de bijdragen van vrijwel alle sprekers op het symposium. De bedoeling is dat het agentschap in de komende jaren meer bevoegdheden krijgt, liet Françoise Le Bail, directeur generaal Justitie bij de Europese Commissie weten. De Commissie wil Eurojust bijvoorbeeld inzetten bij de bestrijding van fraude met Europese subsidiegelden – nu geschat op zo'n 600 miljoen euro per jaar. Een voorstel om een European Public Prosecutor's Office (EPPO) op te zetten wordt volgend jaar ingediend.

Eurojust kan ook een rol spelen bij de implementatie – en depolitiserings – van antiterrorismewetgeving in de EU, aldus Gilles de Kerchove, de EU-coördinator ter-

>>

»

rorismebestrijding. De Kerchove noemt de PKK als voorbeeld van een organisatie die zich binnen de EU als criminele, maar daarbuiten als terroristische organisatie gedraagt. De EU moet terrorisme vanuit een strafrechtelijk perspectief benaderen, en niet vanuit de optiek van de 'Global War on Terror', meent De Kerchove. 'Waarom worden de plegers van de aanslagen in Madrid nooit door Al Qaeda gebruikt in hun propaganda? Omdat ze een eerlijk proces kregen en werden veroordeeld voor strafrechtelijke feiten.'

Een vraag die het agentschap al sinds zijn oprichting bezighoudt, is in welk land een zaak uiteindelijk wordt vervolgd. Nu is het nog zo dat het agentschap alleen een vrijblijvend advies kan geven, maar volgens een ingewijde van het eerste uur is het een 'dierbare wens' om die beslissing onder te brengen bij Eurojust. Welke consequenties dat voor de verdediging zal hebben is moeilijk te overzien, zij het dat het in de praktijk vaak toch al gebeurt.

De feestelijkheden werden bijgewoond door vertegenwoordigers van Europese opsporingsinstanties en ministers van Justitie, onder wie minister Opstelten. Opvallend afwezig was de advocatuur: niet de Nederlandse Orde, noch de Conseil des Barreaux Européens (CCBE) was uitgenodigd.

Jammer, vindt beleidsmedewerker Peter McNamee van de CCBE. 'Wij zouden graag meepraten bij dit soort conferenties. Tegenover Eurojust zou een gelijkwaardige netwerkorganisatie van de advocatuur moeten komen. Dat is vooral een kwestie van geld, dat we niet zomaar hebben. We hebben de Europese Commissie vorig jaar gevraagd daarnaar te kijken. Maar we hebben nog niks gehoord.'

Agenda

FLEXWERK EN ONTSLAGRECHT

Op 20 maart vindt van 15.00 tot 17.00 uur in de Amsterdamse Balie het symposium *Wal en schip* plaats. Minister Henk Kamp, hoogleraar arbeidsrecht Evert Verhulst en Eva Knipschild (Kennedy Van der Laan) geven acte de présence. Dagvoorzitter en discussieleider is Paul van der Heijden, hoogleraar internationaal arbeidsrecht en rector magnificus van de Universiteit Leiden. U bent vanaf 14:30 uur welkom in het Kleine Gartmanplantsoen 10. Deelname kost 200 euro; aanmeldingen kunnen via de website www.jar20jaar.nl.

DIGITALE RECHTBANK

Hoe ziet de digitale zittingszaal er in 2016 uit? En wat moet er vandaag gebeuren om daar morgen te komen? Die en andere vragen staan centraal tijdens een seminar verzorgd door ICT-specialist Paul Aantjes en advocaat Jaap Bakker die, voor zover bekend, als eerste in Nederland zijn pleidooi regelmatig ondersteunt met film en multimedia. De bijeenkomst aan de Magistratenlaan 100, Den Bosch, op 22 maart begint om 14.30 uur en duurt tot 17.45 uur. Kijk op de website www.imagine2012.nl voor meer informatie.

RONDETAfelGESPREK IMMIGRATIEBELEID

Wat heeft de eerste anderhalf jaar immigratiebeleid van het kabinet-Rutte opgeleverd? Dat bespreken politici, beleidsmedewerkers en wetenschappers op 23 maart van 13.30 tot 17.30 uur tijdens een bijeenkomst georganiseerd door het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten in de Thorbeckezaal van de Tweede Kamer. Sprekers zijn onder meer voormalig minister Ernst Hirsch Ballin, senator Ankie Broekers-Knol en professor Rick Lawson. Alleen advocaten die punten willen behalen, betalen 175 euro. Aanmeldingen zijn welkom via de website www.njcm.nl.

RONDLEIDINGEN GEVANGENPOORT

Op 24 maart zijn er weer nachtrondleidingen door de Haagse Gevangendoor. Voor deze anderhalf uur durende rondleidingen zijn deelnemers welkom om 20.00, 21.00 (Engelse rondleiding), 22.00 en 3.00 uur. Reserveren is niet mogelijk, maar vanaf 13 maart zijn kaarten à 17,50 euro te koop bij Museum de Gevangendoor, Buitenhof 33 in Den Haag. En wees er snel bij, want er is beperkt plaats. Vragen kunt u stellen via 070-346 08 61 of mailadres info@gevangendoor.nl.

CURATELE, BESCHERMINGSBEWIND EN MENTORSCHAP

Wilt u weten wat er verandert voor bewindvoerders, mentoren en curatoren als de Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap op 1 januari 2013 in werking treedt? Kom dan 26 maart luisteren naar gerenommeerde sprekers die via debatten en deelsessies meer inzicht geven in de belangrijkste wetswijzigingen en de gevolgen daarvan. Deelname aan de themadag (Blokhoef 1 in Nieuwegein) kost per persoon 395 euro (exclusief btw); voor aanvullende informatie kunt u kijken op de website www.kerckebosch.nl.

VMR ACTUALITEITENDAG

Op 29 maart kunt u zich tijdens de Actualiteitendag van de Vereniging voor Milieurecht (VMR) laten bijpraten over ontwikkelingen binnen het omgevingsrecht. Onderwerpen die besproken worden behelzen onder andere bestuursprocesrecht, milieu-effectrapportage, natuurbescherming, CO₂-opslag en bodem, duurzame energie en luchtkwaliteit. Dagvoorzitter is hoogleraar milieurecht en VMR voorzitter Rosa Uylenburg. De bijeenkomst in het Beatrixgebouw van de Jaarbeurs Utrecht duurt van 9.30 tot 17.00 uur; leden betalen 295 euro, niet-leden 100 euro meer. Meer informatie vindt u op de website www.milieurecht.nl.

Contact met het bureau van de orde

www.advocatenorde.nl
 Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
 Neuhuyskade 94, Den Haag
 Algemene informatie 070-335 35 35 info@advocatenorde.nl
 Helpdesk 070-335 35 54 helpdesk@advocatenorde.nl
 Fax 070-335 35 31

Advocaten voor advocaten

Een hoffelijk man: Mazen Darwish

De Syrische journalist Mazen Darwish trad op als gastheer en organisator van missies van Advocaten voor Advocaten in Syrië. Hij is directeur van het Syrische Centrum for Media en Vrijheid van Meningsuiting (SCM). Op 16 februari werd hij gearresteerd. De VN, de EU en tientallen non-gouvernementele organisaties hebben de actie veroordeeld. Ze vermoeden dat Darwish en zijn medewerkers worden gemarteld.

Bij een gewapende inval door de militaire inlichtingendienst van de Luchtmacht (Mazze) op het kantoor van SCM in Damascus werden alle aanwezigen, onder wie Darwish, zijn vrouw Yara Badre, en blogster Razan Ghazzawi geblinddoekt en afgevoerd. Apparaat en mobieltjes werden in beslag genomen. Zeven vrouwelijke medewerkers, onder wie Badre en Ghazzawi, zijn inmiddels op vrije voeten. Een officiële

aanklacht is er niet. De Syrische overheid ontkent iedere betrokkenheid bij de arrestaties.

Darwish werd al eerder gearresteerd. De Amsterdamse deken Germ Kemper ontmoette Darwish toen hij optrad als gastheer en organisator bij het bezoek van Advocaten voor Advocaten naar Syrië, in januari vorig jaar. 'Hij is een hoffelijke, zeer bescheiden en goedaardige man. Niet lang na onze terugkeer las ik in *NRC Handelsblad* dat hij was opgepakt, en een dag later dat hij weer was vrijgelaten. Na lang aarzelen, want je weet niet wie er meekijkt, stuurde ik een sms: "Lees dat je vrij bent, pas goed op jezelf." Nog geen vijf minuten later kreeg ik een sms terug: "Thank you my dear."

SCM is een van de weinige organisaties die in de afgelopen maanden informatie over de protesten in Syrië naar buiten wist te brengen. De organisatie werd in 2000 door Darwish opgericht en kreeg vorig jaar een adviesstatus bij de VN. In november vorig jaar ontving Darwish de Duitse Roland Berger Dignity Award, voor zijn niet-aflatende inzet voor vrije pers en vrijheid van meningsuiting. Omdat zijn paspoort was ingenomen kon Darwish de prijs niet zelf ophalen. In zijn dankwoord via Skype zei Darwish dat 'Syrië de wereld weliswaar het alfabet en de kunst van het dansen om kampvuren schonk, maar dat Duitsland de wereld heeft laten zien hoe een gemeenschap uit de wrakstukken van een dictatoriaal regime kan herrijzen, en zich met zichzelf en het verleden kan verzoenen.'

Logboek

Angst- alibi

Michiel Pestman in Cambodja

De gevangenis van het Rode Khmer-tribunaal heft veel weg van een schoolgebouw. De vijf bejaarde gedetineerden hebben het er relatief goed. De bewaking is laks. De kwiekste van de gevangenen is Kaing Guek Eav, alias Duch. Met zijn 69 jaar is hij dan ook de jongste. Hem wordt geen strobreed in de weg gelegd als hij zijn was buiten ophangt. Af en toe maken we een praatje. Duch is dan een en al glimlach. Hij lijkt het er uitstekend naar de zin te hebben. Maar onlangs werd hij in hoogste instantie tot levenslang veroordeeld voor zijn rol tijdens de Rode Khmer.

In de jaren zeventig stond hij aan het hoofd van de gevangenis in Tuol Sleng, ook wel bekend als S-21. Het was niet zomaar een gevangenis, maar het eindstation voor partijleden die uit de gratie waren gevallen. Wie daar de poort passeerde, werd gemarteld en uiteindelijk geëxecuteerd. Het precieze aantal doden is onbekend. De schatting lopen op tot 20.000.

Duch is een rare snuiter. Vanwege de toegewijde en minutieuze wijze waarop hij zijn werk uitvoerde en door zijn ogenschijnlijke gebrek aan empathie, wordt hem door sommigen het syndroom van Asperger toegedicht. Tijdens zijn proces was hij het braafste jongetje van de klas. Hij antwoordde keurig op alle vragen en leek volledige openheid van zaken te willen geven. Toch is hij ook voor de rechters een mysterie gebleven. Het achterste van de tong heeft hij nooit willen laten zien.

Tot ieders verbazing vroeg hij de rechtbank op de laatste dag van de zitting ineens om vrijspraak, omdat hij als ondergeschikte toch ook niet meer zou hebben gedaan dan bevelen uitvoeren. Hij zou daarbij uitsluitend uit angst hebben gehandeld.

Binnenkort mag hij weer voor de rechter verschijnen; dit keer niet als verdachte, maar als kroongetuige in het proces tegen Nuon Chea. Duch heeft onze cliënt namelijk aangewezen als zijn superieur, degene aan wie hij destijds verantwoording zou hebben moeten afleggen. Nuon Chea zou begin 1979, vlak voordat de Vietnamezen Phnom Penh binnenvielen, Duch opdracht hebben gegeven alle overgebleven gevangenen te doden.

Nuon Chea ontkent dit resoluut. En ik ben benieuwd of Duch, oog in oog met zijn vermeende superieur, voet bij stuk zal houden. Het is heel goed mogelijk dat Duch Nuon Chea uit de mouw heeft geschud om zijn angst-alibi iets van geloofwaardigheid te geven. In die zin is Nuon Chea, als hoofdverdachte in dit monsterproces, voor Duch een dankbaar slachtoffer.

MOSZKOWICZ, MOSZKOWICZ, MOSZKOWICZ & MOSZKOWICZ ADVOCATEN

Ons kantoor in **Maastricht** is op zoek naar
een **medewerker/gevorderde advocaat-stagiaire**
voor de algemene civiele praktijk.

Schriftelijke reacties voorzien van een cv gaarne
binnen 14 dagen richten aan:

Moszkowicz Advocaten
t.a.v. mr. Max Moszkowicz
Wilhelminasingel 100
6221 BL Maastricht
mm@moszkowicz.nl
www.moszkowicz.nl

Freshfields Bruckhaus Deringer

Advocaat Finance Praktijk

Freshfields Bruckhaus Deringer LLP is één van 's werelds meest vooraanstaande advocatenkantoren met meer dan 2.500 advocaten, fiscalisten en (kandidaat-) notarissen op 27 kantoren verdeeld over 16 landen.

Voor onze internationale Finance praktijkgroep hebben wij op kantoor Amsterdam plaats voor een medewerker met 3 tot 5 jaar relevante werkervaring.

De Finance praktijkgroep (meer dan 300 finance advocaten wereldwijd) heeft voor wat betreft reputatie, internationale spreiding en omvang een unieke positie in Europa.

Kenmerkend voor de Amsterdamse sectie is:

- grensoverschrijdende, geïntegreerde praktijkgroep met veel aandacht voor individuele ontwikkeling;
- groot aantal vooraanstaande Nederlandse en internationale cliënten;
- scherpe focus op complexe en uitdagende zaken in een aantal samenhangende praktijkgebieden; en
- hecht en vrolijk team.

Wij zijn op zoek naar een finance advocaat met brede interesse in en kennis van finance, restructuring en litigation. Kijk voor meer informatie over de praktijk op www.freshfields.com/practices/finance

Of neem contact op met:
Thijs Flokstra, Partner
Finance, tel. 020 4857620,
thijs.flokstra@freshfields.com;
of
Michael Broeders, Counsel
Restructuring & Insolvency,
tel. 020 4857661,
michael.broeders@freshfields.com

Sollicitatiebrieven, vergezeld van cv en studieresultaten, kunnen worden gericht aan Leonie de Groot, Recruitment Manager, leonie.degroot@freshfields.com.
De volledige inhoud, arbeidsvoorwaarden en sollicitatieprocedure vindt u op: www.werkenbijfreshfields.com

Ter uitbreiding van ons kantoor zijn wij op zoek naar een

ADVOCAAT MEDEWERKER

of ADVOCAAT STAGIAIR (m/v)

waarbij de nadruk zal liggen op de ondernemingsrecht- en insolventiepraktijk.

Graag uw schriftelijke reactie naar:
mr. J.G. Colombijn-Broersma

Aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht
Arbeidsrecht
Bestuursrecht
Ondernemingsrecht
Onroerendgoedrecht
Personen- en familierecht
Strafrecht

DEGENAAR | HOOGENDAM | COLOMBIJN **ADVOCATEN**

Grote Markt 15 | Postbus 3008 | 4200 EA Gorinchem

T (0183) 631 033
info@dhcadvocaten.nl
www.dhcadvocaten.nl

Weten wie het best spint

'Proactief mediabeleid', voorlichting, spinning, framing of 'geregisseerde transparantie' – hoe je het ook noemt, alle spelers in het (straf)proces proberen de journalistieke beeldvorming te beïnvloeden. Welk effect heeft dat op het rechterlijk oordeel?

Door Tatiana Scheltema

Rechters moeten hun schroom afleggen en gewoon aanschuiven bij Pauw & Witteman. En de journalist moet kritisch blijven. Dat concludeerden oud-rechter Willem van Bennekom, OM-voorlichter Erwin Schievink en misdaadverslaggever Paul Vugts op 6 maart tijdens een symposium aan de Universiteit van Amsterdam over media en recht. Deelnemende studenten, de nieuwe lichter Amsterdamse journalisten, bleken van plan OM-voorlichters en persrechters met een gezonde dosis achterdocht te benaderen. Maar zij werden dan ook onderwezen door de auteurs van *Gevaarlijk Spel*, een studie uit 2011 naar de toenemende invloed van voorlichters, pr-medewerkers en spindoctors op de media.

Maar de praktijk is weerbarstig, wist misdaadverslaggever Paul Vugts van *Het*

Parool: 'Als ik meega met een arrestatieteam naar een inval op de Wallen weet ik dat ik voor het OM-karretje word gespannen. Maar ik doe het wél, want vrouwenhandel is een belangrijk onderwerp voor *Het Parool*. En als bij het OM de luiken dichtgaan praat ik alleen met de advocaat. Ik zal dan een kritische context scheppen. Als journalist moet je je er vooral van bewust zijn wie het best spint.

Interfereren

Het bewuste mediabeleid van het OM – zie de OM/TROS-tv-serie *Fatale Fouten* – werd door één van de studenten in haar scriptie omschreven als 'geregisseerde transparantie'. Dat beleid vloeit voort uit de publieke taak van dit orgaan, zegt voorlichter Erwin Schievink. 'Wij zijn bijvoorbeeld groot voorstander van camera's in de rechtszaal. Vergelijk het met een voetbalwedstrijd. Als de scheidsrech-

ter fluit voor een overtreding wil je toch die gele kaart zien. Je wilt toch zien welke sanctie iemand krijgt opgelegd.'

Het gaat mis als de wereld binnen en buiten de rechtszaal met elkaar interfereren, betoogde oud-advocaat en oud-strafrechter Willem Van Bennekom. Dat kan namelijk van invloed zijn op de uitkomst. 'Tijdens het proces-Wilders werd aan getuige Jansen gevraagd of hij zich door raadsheer Schalken had laten beïnvloeden. Onmogelijk, zei Jansen: als wetenschapper liet hij zich niet beïnvloeden. Maar het is een publiek geheim dat de Rechtbank Amsterdam op dat moment niet over de beelden beschikte waarin Jansen zei wél door Schalken te zijn beïnvloed. De rechter zei dus niet: "Toen en toen beweerde u iets heel anders, hoe zit dat precies?" Het lijkt me niet onbelangrijk voor de waardering van de getuigenis.'

Ambtenaren kwart korten 'mag' van EHRM

Om de nationale begroting in evenwicht te krijgen, mogen staten flink snijden in ambtenarensalarissen, volgens een uitspraak op 2 maart van het EHRM. De zaak kwam aan het rollen toen de Roemeense regering ambtenarensalarissen van medio tot eind 2010

met 25 procent kortte, waarna twee gemeenteamtensalarissen die korting aangevochten.

Onder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens bestaat er geen recht op behoud van een bepaald salaris. Regeringen hebben een zekere be-

leidsvrijheid om de individuele grondrechten af te wegen tegen het algemeen belang. Volgens het hof heeft de Roemeense regering de grenzen van die vrijheid niet overschreden en daarom geen inbreuk gemaakt op de bescherming van eigendom.

(advertentie)

JURIDISCH PAO

Juridisch Post Academisch Onderwijs Universiteit Leiden
Permanente nascholing van professionals in het recht

Opleidingen | Cursussen | Symposia | Incompany

Universiteit Leiden

www.paoleiden.nl

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

Steeds meer moeite met debiteurenrisico bij inning griffierechten

‘Waarom moeten advocaten als **incassobureau** voor de overheid fungeren?’

Advocaten worden steeds vaker geconfronteerd met cliënten op wie de vooruitbetaalde griffierechten niet meer te verhalen zijn. ‘Ik was ooit in één jaar 40.000 euro kwijt aan voorgeschoten griffierechten.’

Door Michel Knapen

De verontwaardiging is niet gespeeld. Op de netwerksite LinkedIn debatteren advocaten al een tijdje over de vraag waarom de gerechten de griffierechten niet rechtstreeks bij de justitiabelen in rekening brengen. Zoals Roger Kaas (Kalbfleisch advocaten, Amsterdam) het treffend verwoordt: ‘Waarom moeten advocaten als incassobureau voor de overheid fungeren? Laat de overheid dat zelf doen.’ Kaas staat niet alleen – de meerderheid van de deelnemers aan deze internetdiscussie denkt er zo over.

Het gegeven dat advocaten de griffierechten moeten voorschieten en het later maar zien te verhalen op de cliënt, zit de advocatuur meer en meer dwars. Zeker nu ook kantoren in dit economische klimaat beter op de centen moeten passen en nu meer burgers financiële problemen hebben, voelt dat betalingssysteem als extra belastend. En daar komt de aangekondigde verhoging van de griffierechten nog bovenop, waardoor het debiteurenrisico voor de advocatuur nog zwaarder wordt. ‘Het wordt steeds moeilijker om je geld te innen’, heeft Math Tonnaer (Arttax Advocaten - Belastingkundigen, Geleen) ervaren. ‘Ik hoor dat ook van collega’s. En het wordt óók moeilijker bij grote partijen.’

Tonnaer krijgt bijval van Hans Groenewegen, directievoorzitter van Groenewegen en Partners Gerechtsdeurwaarders. ‘We hebben veel opdrachtgevers in

Math Tonnaer:
‘Het wordt steeds moeilijker om je geld te innen, ook bij grote partijen’

de advocatuur en merken dat advocatenkantoren de laatste jaren meer incasso-opdrachten uitzetten. Aanzienlijk meer. Dat betreft het honorarium maar óók de niet-betaalde griffierechten.’ Volgens Tonnaer speelt dit probleem al langer, maar hebben advocaten altijd gedacht: zo is het nu eenmaal en we gaan er in mee. ‘Maar het probleem is sinds 2010 verscherpt met art. 28 Wet griffierechten burgerlijke zaken – en het zal erger worden als de griffierechten verder worden verhoogd.’

Artikel 28 bepaalt dat de advocaat medeaansprakelijk is voor de inning van de griffierechten. Tonnaer: ‘Met dit artikel wilde de wetgever, op voorspraak van de rechterlijke macht, het debiteurenrisico afwentelen. Advocaten zijn rijk, zo werd geredeneerd, die kunnen dat best voorschieten. Hún probleem werd zo over de schutting gegooid en wij mogen het oplossen.’

Tonnaer vermoedt zelfs dat deze bepaling is strijd is met art. 6 EVRM, dat burgers de toegang tot een onafhankelijke rechter garandeert. ‘Onder die onafhan-

kelijkheid valt wat mij betreft ook de advocatuur. Maar onze vrijheid en onafhankelijkheid is in het geding als wij een conflict hebben met een cliënt over de betaling van de griffierechten. Het wordt tijd dat de Europese rechter hierover een uitspraak doet. Bovendien: artikel 28 gaat over medeaansprakelijkheid maar daarmee zijn advocaten nog niet *hoofdelijk* aansprakelijk. Er is dus geen goede wettelijke basis om advocaten te dwingen de griffierechten voor te schieten.’

Debiteurenrisico

Een veelgehoorde tip onder advocaten is: zeg dan je rekening-courant bij de rechtbank op, dan worden de griffierechten tenminste niet stante pede afgeschreven. De rechtbank stuurt dan een nota die binnen 28 dagen moet zijn voldaan. Die tijd kan worden gebruikt om de cliënt aan te sporen de griffierechten te betalen, zodat de advocaat dat bedrag niet hoeft voor te schieten.

Tonnaer heeft een rekening-courant bij de Rechtbank Maastricht – en dat bevalt niet. ‘Het is prettig voor cliënten natuurlijk, maar niet voor mij. Soms schiet je, nadat je een zaak hebt aangebracht, een paar duizend euro voor, en dat moet je maar zien te verhalen op je cliënt. Het wordt dan mijn debiteurenrisico terwijl ik met dat financieel belang niets te maken heb.’

Opzeggen van zijn rekening-courant is voor hem geen optie, want het heeft ook voordelen: je weet dat de griffierech-

Gerechtsdeurwaarder Hans Groenewegen: 'Een advocaat zou al bij het eerste gesprek aan de cliënt moeten vragen: kunt u het wel betalen? Hoe dan? En dat zou ook moeten worden gecheckt'

ten op tijd zijn betaald. En ondanks de goedbedoelde adviezen van advocaten aan advocaten, lijken weinigen die tip te hebben opgevolgd. Het is bij aangekondigde dreigementen gebleven, zo blijkt uit een rondgang langs enkele rechtbanken. 'We hebben geen enkele opzegging genoteerd', zegt een woordvoerder van de Rechtbank Rotterdam. Bij de Rechtbank Roermond: idem dito. Ook de Rechtbank Arnhem zegt geen afname te bespeuren. 'Er is wel wat gemor maar de toegang tot de rechter die met de rekening-courant is gegarandeerd, weegt kennelijk zwaarder', zegt een controller. In Leeuwarden hebben ze wel een verschuiving geconstateerd. 'Een enkeling is afgevallen omdat die het te ingewikkeld vond', zegt een medewerker van de afdeling Financiën. 'Het is ook wat lastiger onder de nieuwe regels. Maar aan de andere kant hebben we ook tientallen rekeningen-courant erbij gekregen, met name van kantoren buiten het arrondissement, die na de afschaffing van het procuraat ook hier kunnen procederen. Die wilden niet het risico lopen dat ze te laat zijn met het betalen van de griffierechten.' De rekening-courant, soms verguisd door advocaten, blijkt nog onverminderd populair.

Het gaat advocaten als Tonnaer dan ook niet zozeer om de rekening-cou-

Foto: Ronald Brokke

rantverhouding, maar om het 'systeem'. Dát wordt als oneerlijk ervaren, waarbij vooral kleine kantoren het moeilijk hebben of het moeilijk kunnen krijgen. Zoals Emily de Bonth, een eenpitter uit Schijndel, die vooral familie- en vreemdelingenzaken doet. Ze heeft geen rekening-courant en krijgt dus een factuur van de rechtbank. 'Die is op mijn naam gesteld dus ik moet betalen. Maar het lukt me meestal wel om het binnen vier

weken van mijn cliënt te ontvangen.' Desondanks vindt ze het een merkwaardig systeem: 'Laat ik een termijn verstrijken door griffierechten niet te betalen, dan is dat klachtwaardig. Ik kan me er niet op beroepen door te verweren: maar mijn cliënt heeft me niet betaald.'

Gedragsverandering

Maar het kan ook anders. 'Ik zeg al jaren tegen cliënten dat ik geen bank ben en

Orde: 'Stroppenpot'

Volgens advocaat Emily de Bonth had de Orde in het wetgevingsproces de betaalverplichting voor advocaten afgezwakt moeten krijgen, of een centraal incassosysteem moeten opzetten.' En advocaat Math Tonnaer: 'De Orde is een bestuursorgaan, die gaat zich niet verzetten tegen andere overheden. Maar de Orde kan de gedragsregels aanpassen: als je de griffierechten

niet voorschiet, kan je tuchtrechtelijk niets worden verweten. Of de Orde moet zich hard maken voor een Centraal Bureau Inning Griffierechten, in navolging van het Centraal Justitieel Incasso Bureau.' Wij kennen de discussie over het debiteurenrisico, zegt Adrienne Hoevers, senior beleidsadviseur bij de landelijke Orde. En het probleem is niet nieuw, want ook de

Wet tarieven burgerlijke zaken bevatte al de medeaansprakelijkheid van advocaten voor het griffierecht (art. 16 Wtbz). 'Het probleem is wel nijpend geworden doordat per 1 januari 2011 ook voor civiele zaken inning aan de poort is ingevoerd, met als sanctie niet-ontvankelijkheid of verstek. Bovendien zijn de tarieven voor het griffierecht in het afgelopen jaar al fors verhoogd, en

Math Tonnaer:
**‘De Orde moet de
 advocaat de relatie
 met de cliënt zelf
 laten bepalen:
 “Bevalt het niet,
 de volgende deur
 staat open”’**

dat zij derhalve de kosten van derden vooraf dienen te voldoen’, zegt Robert Oosthout (Oosthout Advocatuur, Leiden). ‘Die hebben daar geen probleem mee. Het is een kwestie van eenduidig gedurende een langere tijd je standpunt communiceren en er ook naar handelen.’ En Sander Arts (Singel Advocaten, Breda) zegt: ‘Gewoon je cliënt duidelijk informeren dat het griffierecht tijdig moet worden betaald. Zo niet, dan helaas. Het heeft mij jaren gekost, maar nu is bij mij ook het systeem: geen voorschot, niet stellen.’

Dat zijn mannen naar Groenewegens hart. De directievoorzitter van een van ’s lands grootste incasso- en gerechtsdeurwaardersorganisaties vindt dat advocaten veel zelf kunnen doen om debiteurenrisico’s voor te blijven. ‘De noodzaak om strikte financiële condities te stellen en waarborgen in te bouwen is in dit economische klimaat genomen. Maar dat wordt in de advocatuur nog niet breed opgepikt. Een advocaat zou al bij het eerste gesprek aan de cliënt

moeten vragen: kunt u het wel betalen? Hoe dan? En dat zou ook moeten worden gecheckt. Ja, dat vereist een gedragsverandering. Advocaten duiken nu snel het juridische traject in om cliënten te helpen maar stellen zich niet altijd even zakelijk op. Ik snap dat ook wel een beet-

je: het gaat om een vertrouwensrelatie en dat gaat niet altijd samen met een commerciële instelling.’ Maar toch moet dat kunnen, denkt Groenewegen: een advocaat moet snel kunnen inschatten of een procedure voor de rechtbank moet worden gevoerd en welke kosten daaraan

Foto: Eef Bongers

zullen die nog hoger worden als het lopende wetsvoorstel wordt aangenomen. Dan kan de financiële schade voor advocaten enorm oplopen. Voor advocaten die op toevoeging procederen komt daar het risico bij dat hun cliënt ook de eigen bijdrage niet betaalt.’ De Orde vindt, aldus Hoever, het principieel onjuist dat advocaten het debiteurenrisico dragen voor het griffierecht. ‘Dat zou bij de rechtspraak of de overheid horen

te liggen. Daarom stelt de Orde voor dat de rechtspraak of de overheid een fonds of ‘stropenpot’ inricht. Dit fonds staat dan garant voor het griffierecht dat een advocaat niet van zijn cliënt kan terugkrijgen, mits hij kan aantonen dat zijn cliënt ondanks herhaalde aanmaningen niet betaalt.’ Dit fonds zou vervolgens het CJIB kunnen inschakelen om het uitgekeerde griffierecht bij de cliënt terug te vorderen.

Het tuchtrecht is niet zo streng als wordt gedacht, stelt Hoever. ‘Als een advocaat zijn cliënt er tijdig schriftelijk op wijst dat hij het griffierecht op tijd moet betalen, en daarbij tevens wijst op de gevolgen van te laat betalen, dan is een advocaat niet verplicht om het griffierecht voor te schieten. Het risico voor bijvoorbeeld niet-ontvankelijkheid ligt dan bij de cliënt.’ In de praktijk blijft het echter een probleem dat het

griffierecht ook bij niet-ontvankelijkheid verschuldigd is, wat mede is verergerd door de inning aan de poort. En bij een rekening-courant wordt het griffierecht automatisch van de rekening van de advocaat afgeschreven. Hoever: ‘Het is belangrijk dat hiervoor een oplossing komt. Die kan bestaan uit schrappen van de medeaansprakelijkheid en/of het instellen van de stropenpot.’

zijn verbonden. ‘Dat moet je direct helder communiceren. Vraag een voorschot op je werk: dat doet de aannemer die bij jou thuis een klus komt uitvoeren toch ook? Het doet er even niet toe of dat voorschot is bedoeld voor de betaling van de griffierechten, er kan ook een deel van het honorarium in zitten. Cliënten snappen dat heel goed.’

Misschien zouden ze wel willen betalen, oppert Math Tonnaer, maar kunnen ze dat niet. De goedbedoelde adviezen van Groenewegen blijven dan een beetje in het luchtledige hangen, vermoedt hij. Want het tuchtrecht begint al snel als een juk om de toga te knellen. ‘Heb je ook maar één vinger voor je cliënt uitgestoken, dan gaat Gedragsregel 5 werken. Heb je naar de cliënt geluisterd, dan ben je begonnen met de opdracht. Niet stellen betekent dus: een klacht. Zelfs als je een ontbindende voorwaarde in de overeenkomst tot opdracht hebt opgenomen: je moet de griffierechten betalen. Sterker: als je je terugtrekt omdat je cliënt niet wil betalen, dan moet jij alsnog de griffierechten afrekenen. De Orde – en daarmee het tuchtrecht – staat ver af van de realiteit. De tijd waarin deze regels zijn bedacht ligt twintig jaar achter ons. Laat de advocaat vrij en ondernemer zijn en de relatie met de cliënt zelf bepalen. Bevalt het niet, de volgende deur staat open.’

Verhaalbaarheid

Dat dit laatste vaker zal voorkomen, blijkt wel uit de woorden van Groenewegen.

**Sander Arts:
‘Gewoon je cliënt duidelijk informeren, na jaren is bij mij nu ook het systeem: geen voorschot, niet stellen’**

gen. ‘We zien over de hele linie een teruglopende betalingsmogelijkheid – dat is wat anders dan een teruglopende betalingsmoraal. Vaak kunnen klanten niet betalen. Dat betekent dat een inschatting maken van de verhaalbaarheid van de onkosten alleen maar belangrijker wordt.’

Daar hoeft het echter niet bij te blijven, denkt Groenewegen. ‘De inning van onbetaalde facturen wordt op advocatenkantoren niet altijd even handig opgepakt. Een belangrijke regel is: hoe jonger de vordering, des te groter de kans op betalen. Op kantoren pruttelt de inning vaak een tijdje door. De boekhouding stuurt het door naar de behandelend advocaat of een partner en dan komt de vordering vaak na verloop van tijd weer terug bij de boekhouding. Ik zeg niet dat je vorderingen eerder uit handen moet geven aan deurwaarders, je kunt als kantoor ook veel zélf doen, door bijvoor-

beeld in je bedrijf één persoon met deze materie te belasten en hem goed te equiperen.’

Dat advies is des te belangrijker na een verloren zaak. Groenewegen: ‘We zien inderdaad dat dan nog slechter wordt betaald dan bij een gewonnen zaak. Je stapt toch naar een advocaat met het idee dat jij het recht aan je zijde hebt. De verwachtingen zijn hooggespannen. Als je je zaak toch verliest, en je krijgt daar bovenop nog eens een nota van een paar duizend euro, dan doet dat twee keer pijn – ook in financiële zin.’

Méér dan dat, vindt Math Tonnaer. Ook de advocaat kan die pijn voelen. ‘In mijn slechtste jaar was ik 40.000 euro kwijt aan griffierechten die ik wel aan de rechtbank had betaald, maar nooit heb kunnen innen – ook niet nadat ik er procedures over had gevoerd. Ze konden gewoon niet betalen.’

Maar hij begrijpt waar het systeem vandaan komt. ‘Advocaten zijn het doorgeefluik van de rechterlijke macht. Ik snap de overheid wel: nu hebben ze vijftienduizend debiteuren, anders zouden ze er miljoenen hebben. We hebben geen keuze: we móeten betalen. Het systeem dwingt ons ertoe om met cliënten in conflict te komen. Op één terrein zou ik het gerechtvaardigd vinden als advocaten dergelijke sommen voorschieten: als je kansloos procedeert. Bij misbruik van procesrecht is het terecht dat je het debiteurenrisico draagt. Maar we moeten niet worden misbruikt dóór dat procesrecht.’

(advertentie)

Doornbos Juridische opleidingen

BOPZ cursus voor advocaten,
3 opleidingspunten, € 300,- excl. BTW.
Middagcursus van 14.00 - 17.30 uur.

Dinsdag 22 mei 2012 Hotel van der Werff, Schiermonnikoog.

U kunt deze cursus combineren met de Strafrechtscursus van Anker en Anker in Hotel van der Werff op Schiermonnikoog op 23 en 24 mei 2012.

www.doornbosjuridischeopleidingen.nl

Feiten & cijfers spreken voor zich

Toen M-verzekeringen vijf jaar geleden werd gelanceerd, leken de offertes voor velen van u te mooi om waar te zijn. Inmiddels is wel duidelijk dat M-verzekeringen niet alleen een scherpe premie biedt, maar dat haar producten ontwikkeld zijn met kwaliteit als uitgangspunt. De goede kennis van de markt en een krachtige inkoop resulteren in onze scherpe premies.

De ruime ervaring en professionaliteit heeft voor veel collega's van u de doorslag gegeven om hun financiële belangen aan ons toe te vertrouwen. Dit specialisme en kennis van uw beroepsgroep loont dus voor u en voor ons. Graag maken wij ook voor u een persoonlijke vergelijking gebaseerd op cijfers en feiten.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl • www.m-verzekeringen.nl

25

Meer dan 25 procent van de top 50 advocatuur is relatie

De meest uitgebreide basisdekking beroepsaansprakelijkheid

100%

100% uitloop, 100% inloopdekking

1.000

Meer dan 1.000 M-AOVs in 5 jaar tijd

30

30 tot 70 procent korting over de looptijd (afhankelijk van uw aanvangsleeftijd) op uw AOV

€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€

80.000

De gemiddeld behaalde besparing voor een AOV is 80.000 euro over de looptijd

1

onze overlijdensrisicoverzekering is op basis van éénjarige risicopremies. zo wordt u niet geconfronteerd met een hoog gelijkblijvend premietarief

Eén jaar nieuw griffierechtenstelsel

Einde oefening tenzij

Om het risico van niet-ontvankelijkheid te beperken dat sinds 1 januari 2011 is vergroot: een overzicht van de uitspraken van de Hoge Raad over het nieuwe griffierechtenstelsel – en een blik vooruit op de komende landelijke rekening-courant en de Reparatiewet.

Door Karlijn Teuben en Sikke Kingma¹

Tariefstructuur²

Het tarief van het griffierecht hangt af van drie factoren: de rechter waar de zaak speelt (sector kanton, rechtbank, gerechtshof, Hoge Raad), het financiële belang van de zaak en de identiteit van de partij: natuurlijke personen betalen minder dan rechtspersonen, maar on- en minvermogenden betalen het laagste tarief (dat overigens vooral in hoger beroep en cassatie nog steeds niet gering is). Personenverbanden zonder rechtspersoonlijkheid, zoals maatschappen en vennootschappen onder firma, vallen volgens de Hoge Raad ook onder het griffierecht voor rechtspersonen.³ Bij de bepaling van het financiële belang gaat het om de hoogte van de vordering of het verzoek, behalve in onteigeningszaken: in eerste aanleg wordt daarin het griffierecht bepaald aan de hand van de aangeboden schadeloosstelling (art. 10 lid 2 Wgbz), maar in cassatie wordt uitgegaan van het tarief voor een zaak van onbepaalde waarde.

Niet in sommige insolventiezaken...

In art. 4 Wgbz is vastgelegd dat voor sommige proceshandelingen in het geheel geen griffierecht verschuldigd is. Daaronder vallen handelingen die in elke zaak zouden kunnen voorkomen, zoals het indienen van een eis in reconventie, het instellen van incidenteel beroep of het indienen van een verzoekschrift in een lopende procedure. Maar ook voor bijvoorbeeld het indienen van een verzoekschrift tot het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen wordt geen griffierecht geheven. Hetzelfde geldt voor het doen van eigen aangifte tot faillietverklaring.

De Hoge Raad heeft daaraan toegevoegd dat ook bij het instellen van hoger beroep en cassatieberoep tegen (betrach-

Het kantoor moet interne perikelen die de betaling vertragen of verhinderen, zelf – en snel – oplossen

tiging van) een afwijzing tot toelating tot de schuldsanering niet hoeft te worden betaald. Het gaat hierbij immers in de regel om personen die gelet op hun schuldenlast minder financiële draagkracht hebben dan bijstandsgerechtigden, en die dus over onvoldoende financiële draagkracht beschikken om het in hoger beroep en in cassatie verschuldigde griffierecht te betalen. Weliswaar heeft de wetgever het heffen van hogere tarieven in hoger beroep en cassatie bedoeld als prikkel ter voorkoming van onnodig gebruik van de rechtspraak, maar die omstandigheid kan niet afdoen aan het in art. 6 EVRM gewaarborgde recht op toegang tot de rechter.⁴ Wij nemen aan dat ook voor het instellen van hoger beroep tegen de afwijzing van de eigen aangifte tot faillietverklaring geen griffierecht verschuldigd is.

Niet verwonderlijk is dat volgens de Hoge Raad evenmin griffierecht verschuldigd is door de schuldenaar die beroep instelt tegen tussentijdse beëindiging van de op hem van toepassing zijnde schuldsaneringsregeling (wat van rechtswege tot faillissement leidt).⁵ Het lijkt ons dat hetzelfde geldt voor de schuldenaar, wanneer het verzoek tot tussentijdse beëindiging is afgewezen, en de schuldeiser of bewindvoerder daar tegen in beroep gaat.

... of in sommige familierechtszaken

Sommige relevante bepalingen staan niet in de Wgbz zelf, maar in de Regeling

griffierechten burgerlijke zaken. Daarin worden specifieke procedures (vooral op het terrein van het personen- en familierecht) van griffierecht uitgezonderd. Een daarvan is de indiening van een verzoekschrift 'strekking tot en in verband met' de ondertoezichtstelling van minderjarigen en de ontheffing of de ontzetting uit het gezag of voogdij over minderjarigen. Volgens de Hoge Raad valt ook het indienen van een verweerschrift in zo'n procedure onder de vrijstelling, en ook het instellen van hoger beroep of cassatie.⁶

Vermelding van hoogte griffierecht

In de dagvaarding moet de wederpartij worden aangezegd hoe hoog het griffierecht is dat hij bij verschijning verschuldigd is. Volgens de Hoge Raad brengt het niet-vermelden van het griffierecht in de dagvaarding nietigheid mee.⁷ Fatale gevolgen heeft dat overigens niet. Weliswaar kan geen verstek worden verleend op een dagvaarding met een nietigheidsgebrek, maar omdat niet aannemelijk zal zijn dat de dagvaarding als gevolg van het gebrek de wederpartij niet heeft bereikt, kan de fout met een herstelexploot worden rechtgezet (art. 121 Rv). De wetgever wil deze verplichting overigens (gelukkig) weer afschaffen, waarover hierna meer.

Betaling binnen vier weken

Het griffierecht is verschuldigd vanaf het begin van de procedure, en moet binnen vier weken zijn betaald. De termijn begint in dagvaardingsprocedures voor de eiser/appellant te lopen op de dag na de eerste roldatum, en voor de gedaagde/geïntimeerde op de dag na de dag van verschijning.⁸ In verzoekschriftprocedures is de dag na indiening van het verzoekschrift of verweerschrift de eerste dag van de termijn. Daarmee wordt de betalingstermijn op dezelfde manier berekend als de meeste andere termijnen in het burgerlijk procesrecht.

1 Cassatieadvocaten bij Pels Rijken & Droogleeveer Fortuijn en kernredacteuren van cassatieblog.nl.

2 Met de Wgbz, die op 1 november 2010 in werking trad, is een nieuwe tariefstructuur voor de griffierechten ingevoerd.

3 HR 8 juli 2011, LJN: BQ2800.

4 HR 8 juli 2011, LJN: BQ3883. Een van de auteurs was als cassatieadvocaat bij deze zaak betrokken.

5 HR 11 november 2011, LJN: BU4020. Een van de auteurs was als cassatieadvocaat bij deze zaak betrokken.

6 HR 8 juli 2011, LJN: BQ3890.

7 HR 29 april 2011, LJN: BQ2933.

8 HR 29 april 2011, LJN: BQ3006.

Fataal, tenzij 'onbillijkheid van overwegende aard'⁹

Wordt het griffierecht niet binnen de vierwekentermijn betaald, dan heeft dat onder de Wgbz (in beginsel) fatale consequenties voor de betrokken partij. Bij niet-tijdige betaling door de eisende partij is het gevolg ontslag van instantie van gedaagde (in de dagvaardingsprocedure), dan wel niet-ontvankelijkverklaring van eiser (in de verzoekschriftprocedure). Praktisch gesproken bestaat tussen deze twee sancties overigens geen relevant verschil; in beide gevallen is het 'einde oefening' voor eiser. Tegen de gedaagde die het griffierecht niet tijdig betaalt wordt verstek verleend (art. 139 Rv), maar dit verstek kan worden gezuiverd door het griffierecht alsnog te betalen (art. 142 Rv). In de verzoekschriftprocedure leidt niet-tijdige betaling van het griffierecht door verweerder ertoe dat diens verweerschrift buiten beschouwing wordt gelaten (art. 282a lid 3 Rv). De verweerder mag dan echter nog wel ter zitting mondeling verweer voeren: daarvoor is namelijk – zo heeft de wetgever bij de totstandkoming van de Wgbz uitdrukkelijk opgemerkt – geen griffierecht verschuldigd.¹⁰

Om de strenge consequenties die de Wgbz verbindt aan het niet op tijd betalen van het griffierecht iets te verzachten, bevat de wet ook een hardheidsclausule (neergelegd in art. 127a lid 3 Rv en art. 282 lid 4 Rv). Deze houdt in dat de rechter kan afzien van toepassing van de sanctie die de wet stelt op de niet-tijdige betaling van het griffierecht indien die toepassing 'gelet op het belang van één of meer van de partijen bij toegang tot de rechter, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.'

Ziekte maakt termijnschrijding niet verschoonbaar

Geen grond voor toepassing van de hardheidsclausule zag de Hoge Raad in een geval waarin het griffierecht te laat was betaald doordat de medewerker van het betrokken advocatenkantoor enige tijd

De binnenkort te verwachten landelijke rekening-courant biedt de zekerheid dat het griffierecht steeds tijdig wordt betaald

door ziekte afwezig was geweest.¹¹ Het behoort volgens de Hoge Raad tot de verantwoordelijkheid van de advocaat om in zo'n geval maatregelen te treffen om de tijdige betaling van griffierechten veilig te stellen. Ziekte van de betrokken medewerker maakt de termijnschrijding niet verschoonbaar. De Hoge Raad toont zich met dit oordeel duidelijk strenger dan het Hof Arnhem,¹² dat in een geval van een twee weken (!) durende computerstoring bij een advocatenkantoor wel toepassing gaf aan de hardheidsclausule. Les van het arrest van de Hoge Raad is in elk geval dat een advocatenkantoor dat te maken krijgt met 'interne' perikelen die de betaling van griffierechten vertragen of verhinderen, zelf (en zo snel mogelijk) een oplossing zal moeten vinden om de tijdige betaling van griffierechten te verzekeren.

Rekening-courant redt

De eerste cassatiezaak waarin de Hoge Raad wel aanleiding zag voor toepassing van de hardheidsclausule, betrof een geval waarin (het kantoor van) de cassatieadvocaat van de eisende partij een rekening-courant bij de Hoge Raad aanhield.¹³ Door een administratieve vergissing bij de griffie van de Hoge Raad werd het griffierecht pas na het verstrijken van de vierwekentermijn in deze rekening-courant geboekt. In de omstandigheid dat het kantoor van de betrokken advocaat bij brief aan de griffie van de Hoge Raad had verzocht om in alle

zaken van het kantoor het griffierecht via de rekening-courant in rekening te brengen, vindt de Hoge Raad aanleiding voor toepassing van de hardheidsclausule. Met de genoemde brief heeft de advocaat namelijk volgens de Hoge Raad alles gedaan wat nodig is om een tijdige betaling van het griffierecht te bewerkstelligen; dat het griffierecht toch niet tijdig in de rekening-courant is geboekt is uitsluitend aan de griffie van de Hoge Raad toe te rekenen.

Voor advocaten die een rekening-courantverhouding met een of meer gerechten aanhouden, is deze beslissing van de Hoge Raad vermoedelijk een behoorlijke geruststelling. Met toepassing van deze beslissing zou een eventuele te late afboeking van het griffierecht in de rekening-courant in verreweg de meeste gevallen geen fatale consequenties moeten hebben, zeker niet als het betrokken gerecht tevoren via een algemene brief wordt verzocht om het griffierecht in alle zaken van de betrokken advocaat (of kantoor) via de rekening-courant af te handelen.

Een verdere verbetering op dit punt is te vinden in de Landelijke regeling rekening-courant griffierechten, die inmiddels is gepubliceerd.¹⁴ Doel van deze regeling (nog niet in werking getreden) is de invoering van een landelijk rekening-courantsysteem in de loop van 2012. Via deze landelijke rekening-courant kunnen dan alle griffierechten (niet alleen in civiele zaken maar ook in belasting- en bestuursrechtzaken) worden voldaan. Artikel 7 van de regeling bepaalt dat bij het aanhouden van een landelijke rekening-courant, het verschuldigde griffierecht wordt beschouwd te zijn betaald onmiddellijk nadat dit recht verschuldigd is. Met inwerkingtreding van deze bepaling biedt het aanhouden van een (landelijke) rekening-courant dus de zekerheid dat het griffierecht steeds tijdig wordt betaald.

Advocaat wordt geacht de wet te kennen

De Hoge Raad heeft zich inmiddels ook nog in een aantal andere zaken uitgesproken over de toepassing van de hard-

9 Zie voor een eerdere bespreking van enige lagere rechtspraak hierover ook D. Baas in *Advocatenblad* 2011-15.

10 *Kamerstukken II* 2008-2009, 31 758, nr. 6, p. 17.

11 HR 20 januari 2012, LJN: BU9210.

12 Hof Arnhem 26 mei 2011, LJN: BQ7266.

13 HR 21 oktober 2011, LJN: BS1687.

14 *Stcrt.* 2011, 22131.

Griffierechten mogen het recht op toegang tot de rechter in beginsel beperken zolang dat recht niet in de kern wordt aangetast, doordat een partij het verschuldigde griffierecht niet kan betalen

heidsclausule bij te late betaling van het griffierecht. Daarbij hanteert de Hoge Raad als vast uitgangspunt dat partijen in cassatie altijd worden vertegenwoordigd door een advocaat, die zonder meer geacht moet worden op de hoogte te zijn van de wettelijke termijnen voor betaling van het griffierecht en de verstrekende consequenties die de wet verbindt aan te late betaling. (Naar wij menen zal ditzelfde overigens hebben te gelden voor advocaten in feitelijke instanties.) De enkele omstandigheid dat in de nota voor het griffierecht niet wordt gewezen op de betalingstermijn of op de consequenties bij overschrijding van die termijn, acht de Hoge Raad daarom onvoldoende voor toepassing van de hardheidsclausule.¹⁵

Geen nota is geen excuus

Ook de omstandigheid dat geen nota of aanmaning voor het griffierecht is ontvangen, is niet voldoende voor toepas-

sing van de hardheidsclausule. De Hoge Raad gaat ook hier uit van de deskundigheid van de advocaat, die op de hoogte moet worden geacht te zijn van de eisen van de Wgbz. De advocaat die geen nota voor het griffierecht ontvangt, moet zelf tijdig actie ondernemen om aan de gegevens te komen die noodzakelijk zijn voor betaling van het griffierecht.¹⁶ De Hoge Raad sluit zich hiermee aan bij de lijn die in de lagere rechtspraak al werd gevolgd.

... maar onjuiste mededelingen van griffie wel

Dat wordt echter anders wanneer in een door het gerecht verzonden nota (of aanmaning) voor het griffierecht *onjuiste* mededelingen zijn gedaan. Zo zag de Hoge Raad wel grond voor toepassing van de hardheidsclausule in een geval waarin door de gerechtelijke administratie ná het verstrijken van de termijn voor betaling van het griffierecht, aan de betrokken partij nog een brief was gestuurd met de mededeling dat het griffierecht binnen vier weken na dagte-

kening van die brief moest zijn betaald en met vermelding van de consequenties van non-betaling. Ook al had de betrokken (cassatie)advocaat behoren te weten dat die mededelingen onjuist waren, de rechtzoekende mag volgens de Hoge Raad niet de dupe worden van dit soort onjuiste mededelingen, die sinds de invoering van de Wgbz stelselmatig (want via 'voorgedrukte standaardbrieven', zo overweegt de Hoge Raad) zijn gedaan door de gerechtelijke administraties.¹⁷ Een vergelijkbaar oordeel velde de Hoge Raad in een zaak waarin van de zijde van de Hoge Raad zelf verwarring was gewekt omtrent de termijn voor betaling van het griffierecht.¹⁸

Verplicht horen van partijen

Hoe kan de rechter op de hoogte worden gebracht van omstandigheden die toepassing van de hardheidsclausule kunnen rechtvaardigen? De Wgbz gaat er

¹⁵ Aldus HR 4 november 2011, LJN: BU3348 (rov. 3.3); HR 4 november 2011, LJN: BQ7045 (rov. 2.3); HR 20 januari 2012, LJN: BU9210 (rov. 3.4).

¹⁶ HR 10 februari 2012, LJN: BU5603.

¹⁷ HR 4 november 2011, LJN: BU3348 (rov. 3.4). In gelijke zin HR 10 februari 2012, LJN: BV3556, BU7359 en BU9900.

¹⁸ HR 4 november 2011, LJN: BQ7045.

In de kern is het in beginsel zo
dat je nooit iemand meer
moet laten betalen dan hij kan.
Je moet de kip wel
in leven laten...

De veroordeling van de verliezende partij in het griffierecht van de winnende partij kan binnenkort worden gematigd als de proceshouding van de winnende partij daartoe aanleiding geeft

namelijk van uit dat wanneer het griffierecht niet op tijd wordt betaald, de rechter direct toepassing kan geven aan de door de wet voorgeschreven consequenties en voorziet niet in een verplichting voor de rechter om partijen voorafgaand daaraan te horen. In zijn conclusie voor het arrest van 4 november 2011 (LJN: BQ4182) heeft A-G Huydecoper bepleit dat wanneer wordt geconstateerd dat het griffierecht niet tijdig is betaald, de betrokken partij de gelegenheid zou moeten krijgen om zich binnen een termijn van twee weken hierover uit te laten. Daarbij kan hij dan ook een beroep op de hardheidsclausule doen en de omstandigheden naar voren brengen die toepassing van die clausule zouden moeten rechtvaardigen.

De Hoge Raad heeft zelf sindsdien deze aanpak gevolgd, en heeft inmiddels bepaald dat ook de rechter in feitelijke instanties verplicht is om de niet-betalende partij zich eerst te laten uitlaten over dit verzuim, voordat daaraan (eventueel) consequenties kunnen worden verbonden.¹⁹ Laat de rechter dit na, dan is dat een grond voor doorbreking van het

rechtsmiddelenverbod van art. 127a lid 4 en art. 282a lid 5 Rv.

Griffierecht en recht op toegang tot rechter

In een cassatieprocedure waarin de eisen- de partij het griffierecht niet had vol- daan, werd geprobeerd de fatale conse- quenties daarvan af te wenden met een beroep op het recht op toegang tot de rechter (art. 6 EVRM).²⁰ Het ging om een vennootschap die door de rechtbank en het hof failliet werd verklaard, en daar- tegen in cassatie opkwam maar het ver- schuldigde griffierecht van 710 euro niet voldeed. Betoogd werd dat de vennoot- schap, die immers failliet was, niet in staat was dit bedrag te betalen. De Hoge Raad oordeelt, onder verwijzing naar de vaste rechtspraak van het EHRM, dat griffierechten een beperking op het recht op toegang tot de rechter opleveren die in beginsel toelaatbaar is, zolang het recht op toegang tot de rechter niet in de kern wordt aangetast. Van dit laatste kan sprake zijn als een partij niet in staat is het verschuldigde griffierecht te betalen. In casu achtte de Hoge Raad dit echter

niet aangetoond. De Hoge Raad wees er daarbij onder meer op dat niet was gebleken dat andere belanghebbenden – zoals de bestuurders of aandeelhouders van de vennootschap – niet in staat waren om het griffierecht van de vennootschap te voldoen, of daaraan bij te dragen.

Blik vooruit: Reparatiwet

Inmiddels ligt een wetsvoorstel voor een Reparatiwet bij de Tweede Kamer, waarin allerlei onvolkomenheden in de wet worden hersteld.²¹ Verder wordt een deel van de door de Hoge Raad ontwik- kelde regels expliciet in de wet vastge- legd. Maar daarnaast bevat de Reparatie- wet ook een aantal echte veranderingen. Een in de praktijk opvallende – en vol- gens ons toe te juichen – wijziging is dat voortaan niet meer de hoogte het griffie- recht van de wederpartij zal hoeven wor- den aangezegd, maar dat volstaan kan worden met verwijzing naar een vind- plaats van de tabel in de bijlage bij de wet.

Verder wordt een extra hardheids- clausule ingevoerd om de machtsposi- tie van de financieel krachtiger partij die misbruik maakt van die positie zo veel mogelijk te voorkomen: de rechter kan bij het uitspreken van de proceskos- tenveroordeling de veroordeling van de verliezende partij in het griffierecht van de winnende partij matigen, als de pro- ceshouding van de winnende partij daar- toe aanleiding geeft. Een voorbeeld van een dergelijke proceshouding is volgens de memorie van toelichting het rauwe- lijks dagvaarden, zonder eerst gepro- beerd te hebben op een minnelijke wijze uit het geschil te komen, of het enkel procederen ter verkrijging van een exe- cutoriale titel bij voorbaat, voor het geval een al overeengekomen betalingsrege- ling niet zal worden nagekomen.

19 HR 10 februari 2012, LJN: BU7255.

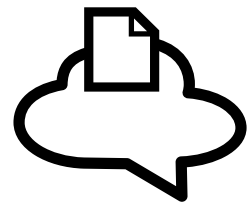
20 HR 27 januari 2012, LJN: BV2020.

21 Kamerstukken 33 108.

Maak kennis met de experts in juridische vertalingen /

Als u honderd procent zeker wilt zijn van correct juridisch vertaalwerk en graag over schouders meekijkt. Als snelheid iets vanzelfsprekends is en u bovendien harde garanties eist, dan heten wij u van harte welkom in de cloud... Wij werken namelijk op TVcN Joint Global Platform, een innovatieve online werkomgeving waarin onze projectmanager en vertaler samen werken aan vertaalopdrachten.

tvcn joint global platform

Hoogste kwaliteit

Met TVCN Legal Translations kiest u voor vertalingen van de hoogste kwaliteit, die bovendien binnen de kortst mogelijke tijd geleverd worden. U werkt met ervaren vertaalspecialisten die niet alleen een zeer verfijnde kennis hebben van de taal, maar ook een zuiver begrip van juridische zaken. Met deze werkwijze bieden wij u vertalingen die niet tot misverstanden kunnen leiden of onzorgvuldigheden bevatten. Deze zekerheid is belangrijk voor u, omdat een kleine misinterpretatie grote gevolgen kan hebben. Niet voor niets is het credo van TVCN Legal Translations: When second best is not an option. Kijk voor meer informatie op www.tvcnlegaltranslations.nl.

Onze garanties

Levertijd niet gehaald? 50% korting!
Niet tevreden? Wij passen de vertaling naar wens aan.

No cure no pay via een fonds

Wie de proceskosten niet kan of wil betalen, kan een procedure laten financieren door een fonds. Zo is onder bepaalde voorwaarden een advocaat te krijgen op *no cure no pay*-basis. Maar de Vereniging voor Letselschade Advocaten (LSA) begint er niet aan.

Door Lex van Almelo

Elk jaar worden ongeveer 60.000 letselschadezaken afgehandeld. Vijfenvijftigduizend letsels zijn opgelopen bij verkeersongevallen en vijfduizend bij bedrijfsongevallen of medische handelingen. Het Verbond van Verzekeraars schat dat ongeveer 95 procent van deze schades buiten de rechter om wordt afgehandeld. Rudi Buis: 'De meeste letselschaderegelaars werken op uurtarief en alleen op *no cure no pay*-basis als zij advocaten inschakelen.'

40 procent

Zeliha Thomas wordt in het najaar 1996 aangereden in Ridderkerk en loopt een whiplash op. Als de WA-verzekeraar van de botser de inkomensschade van de arbeidsongeschikte Thomas weigert te vergoeden, schakelt zij letselschadebureau Pals in. Aan dit bureau wil de verzekeraar 8.800 euro betalen. Thomas vindt dat te weinig en doet een beroep op letselschadeadvocaat Gijs Verkruijsen.

Als Thomas na de scheiding van haar man de openstaande rekeningen niet

Oswald Nunes (LSA):

'No cure no pay aanbieden met een constructie? Gezien de uiteenlopende jurisprudentie is mij niet duidelijk waar de grenzen liggen'

meer kan betalen, wil de Nederlandse Letselstichting (NLS) haar op basis van *no cure no pay* bijstaan. Thomas cedeert haar aanspraak en na vijf jaar schikt de verzekeraar de zaak voor 7,5 ton. Na aftrek van 118.000 euro advocaatkosten houdt NLS 2,4 ton plus 19 procent btw in en resteert voor Thomas 3,4 ton.

Thomas vecht de afspraak aan met hulp van advocaat John Beer. De strijd resulteert in uiteenlopende uitspraken.

Niet excessief

Het Hof van Discipline (LJN:: YAO254) vindt de constructie ontoelaatbaar. Er ontbreekt namelijk de schriftelijke bevestiging dat de advocaat zijn cliënt heeft gewezen op haar grote belang bij procederen op basis van een toevoeging. Dat de advocaat via een U-bocht een deel van de 40 procent ontvangt, is niet bewezen. De stichting heeft hem alleen zijn honorarium uitbetaald. En dat hij familie heeft in het bestuur van de stichting wil nog niet zeggen dat de stichting de advocaat alsnog een deel van de 40 procent overmaakt. Ontoelaatbaar vindt het hof dat de advocaat het bestuur van de stichting heeft 'voorgelicht' over het risico van de zaak en de hoogte van het percentage. Als specialist zou hij ook grote invloed kunnen hebben op het stand-

Ombudsman
Rogier de Haan:
'We zijn niet tegen *no cure no pay*, maar tegen aftrekken van advocaatkosten en het percentage van de netto-opbrengst én de vergoeding van de verzekeraar voor buitengerechtigde kosten in eigen zak steken'

punt over de aanvaardbaarheid van het schikkingsvoorstel. De advocaat heeft hier tegenstrijdige belangen.

Het Gerechtshof Amsterdam (LJN: BU8763) vindt de constructie wél geoorloofd, omdat Thomas zakendoet met de NLS in plaats van de advocaat. De stich-

ting had Thomas niet hoeven weerhouden van deze deal, omdat zij daarbij geen risico liep. De 40 procent en de cessie vindt het hof in dit geval onredelijk noch onzedelijk. Op de nota van Verkruijsen valt volgens de Raad van Toezicht van de Amsterdamse Orde van Advocaten niets aan te merken. Dat Verkruijsen en zijn medewerkers 118 duizend euro hebben gedeclareerd voor 312 uur en een kwartier werk vindt de raad 'gelet op de aanmerkelijke complexiteit en bewerkelijkheid van de zaak alleszins redelijk'. Ook de uurtarieven vindt de Raad niet excessief.

Gering animo

Dat advocaten hun cliënten nu op *no cure no pay*-basis kunnen bijstaan zolang een onafhankelijk fonds hen per uur betaalt, wil er bij de advocatuur nog niet helemaal in. 'Een U-bochtconstructie kan al snel ontoelaatbaar zijn,' zegt tuchtrechtspecialist Robert Sanders van het landelijk bureau van de Orde. 'Je moet, dat blijkt uit de beslissing van het Hof van Discipline, als advocaat alle schijn vermijden dat je invloed hebt op de besluitvorming van de Stichting. En dat wordt kennelijk lastig als je ouders in het bestuur zitten en je hun enige adviseur bent. Het Hof van Discipline gaf trouwens geen recht-

Mogelijkheden procesfinanciering voor individuen

Nederlandse letselstichting

De Nederlandse Letselstichting financiert alleen letselschadezaken. Voorzitter Cynthia Ribbert: 'De NLS beheert een fonds waaruit advocaten en andere hulppersonen worden betaald in de zaken waarin de NLS de schade voor slachtoffers verhaalt. De NLS is achttien jaar geleden speciaal opgericht om vooral moeilijk verhaalbare schades van slachtoffers te kunnen uitprocederen. Uit de winnend afgesloten zaken vloeien de gelden terug naar het fonds en die gelden zijn daarna weer inzetbaar voor nieuwe zaken. Er worden uit het fonds geen winstuitkeringen of andere onttrekkingen gedaan. Afhankelijk van de omvang, het stadium, de com-

plexiteit enzovoort van een zaak wordt een basispercentage afgesproken van ten hoogste 25 procent. Dit maximum komt niet vaak voor. Dit percentage wordt met 15 procent verhoogd als er wordt geprocedeerd. Omdat in de zaak-Thomas al werd geprocedeerd toen de zaak werd aangenomen en al bekend was dat er in die zaak enorme juridische problemen speelden is daar direct het percentage van 40 procent afgesproken. In de loop van de jaren heeft de NLS met een groot aantal advocatenkantoren samengewerkt. Wij zijn kritisch op de advocaten die voor ons werken en volgen nauwkeurig wat zij in onze zaken doen. Momenteel werken wij met acht kantoren samen, die afhankelijk van de

regio en/of specialisme worden ingezet. Welke kantoren dat zijn maakt de NLS nooit bekend.'

Kosteloos proces

In 2000 richtte Jean-Louis van Os en andere advocaten van het Advocaten Collectief Tilburg de Stichting Kosteloos Proces op, samen met juristen van de plaatselijke Rechtswinkel. De stichting neemt de kosten van het verlies van een procedure over in arbeids-, huur- en consumentenzaken, maar ook op principiële zaken met een procesrisico. Rechtzoekenden hoeven dus niet van een procedure af te zien uit angst te worden opgezadeld met de proceskosten van de winnende tegenpartij. De

Sara Liesker:
**‘Wij doen geen
letselschadezaken, we
willen ook geen
ambulance chasers zijn.
Het belang van de zaak
moet boven de 150.000
euro liggen’**

Stichting bedruipt zichzelf van donaties en de opbrengsten van gewonnen procedures.

Jean-Louis van Os: ‘Op 15 maart gaan we kijken of we de doelstelling van de stichting niet moeten verruimen tot alle procedures die worden tegengehouden door wat wij onzuivere omstandigheden noemen. Ook vragen we ons af of wij ons werkterrein moeten uitbreiden tot heel Brabant.’

Aanleiding voor de bezinning zijn niet alleen de hogere griffierechten, maar ook de terugloop in het aantal zaken. Terwijl er genoeg geld in kas is.

‘De eerste jaren hadden wij enige honderden zaken per jaar. Dat is de laatste anderhalf jaar teruggelopen. In 2010 waren het er 141. Het Advocaten Collectief en de Rechtswinkel doen forse donaties.

Een aantal advocatenkantoren in Tilburg doneert maandelijks 100 euro. We hebben iets meer dan de helft van de procedures gewonnen. Dus er zit genoeg geld in de pot.’

Het was de bedoeling dat dit initiatief navolging zou krijgen in heel Nederland. Van Os heeft destijds nog wel contact gehad met andere collectieven en rechtswinkels. Maar uiteindelijk is alleen in Groningen een vergelijkbare stichting van de grond gekomen.

Sirus

Sirus was in 2000 de pionier in commerciële procesfinanciering. De onderneming werd opgericht door de advocaten Marc Udink en Jan de Jonge en door notaris Hans van der Stap en ondernemer Henk Touw. ‘Onze markt lag bij ondernemers

en privépersonen die een goede zaak hadden, maar onrechtvaardig waren behandeld,’ zegt Marc Udink. ‘Wij betaalden de advocaten van de cliënt hun eigen tarief en vroegen de cliënt een deel van de opbrengst. Wij hebben in totaal een dertigtal zaken gedaan en zijn *break even* geëindigd. We hebben ongeveer twee jaar geleden de stekker eruit getrokken. De kansen op winst waren niet meer te calculeren nadat de verplichte comparitie werd ingevoerd. Daarin wordt aangestuurd op een schikking, terwijl ons calculatiemodel uitging van 100 procent winst. Het is jammer, want het was een koninklijke oplossing waaraan nog steeds behoefte bestaat.’

Liesker legal

Liesker Legal is een jong bedrijf dat is opgericht door twee oud-advocaten van

streeks oordeel of de advocaat door middel van de U-bochtconstructie het verbod op *no cure no pay* had omzeild: op het tijdstip van de beslissing was er door de stichting namelijk nog niets aan de advocaat doorbetaald. De uitspraken van het gerechtshof en het Hof van Discipline maken wel duidelijk dat beide een eigen maatstaf hanteren bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van zo'n constructie.'

Sanders vraagt zich af of het een directe band tussen cliënt en advocaat niet wordt doorgesneden wanneer de cliënt de aanspraak cedeert. Want dan is de financier feitelijk de opdrachtgever van de advocaat. 'Bij een quota pars litis-afspraken hebben financier en gelaedereerde in de regel toch een tegenstrijdig belang. Wanneer procesfinanciering een wederzijdse aangelegenheid is tussen cliënt en financier, staat de advocaat daar buiten. Zolang een advocaat zuiver bilateraal de opdrachtnemer is van de cliënt en dus met zijn honorering geen invloed ondervindt van het andere bilateraal van zijn cliënt en diens financier, blijft een advocaat in gedragsrechtelijk zuiver vaatwater.'

Vice-voorzitter Oswald Nunes van de Vereniging voor Letselschade Advocaten, die als letselschadeadvocaat vooral optreedt voor verzekeraars: 'Een advocaat

mag zelf geen *no cure no pay* aanbieden en dat doe ik dus ook niet. De vraag is dan of het wel is toegestaan als je er een constructie tussen schuift. Gezien de uiteenlopende jurisprudentie op dit punt is mij niet duidelijk waar de grenzen precies liggen. Vanuit de markt is er kennelijk

wel behoefte aan *no cure no pay*. Maar het is zeer de vraag of dit altijd in het belang van het slachtoffer is. Als een letselschadebureau *no cure no pay*-contracten aanbiedt, is in elk geval goede voorlichting nodig. Voor procesfondsen zijn geen regels. De bureaus bepalen die regels zelf.'

Mark Udink:

Foto: Jiri Büller

Rassers Jacobs Spiegel in Breda: Chris en Sara Liesker. Inmiddels is een derde ex van dat kantoor toegetreten: Toine Jacobs.

Liesker Legal neemt alle beslommingen en procesrisico's over van haar cliënten. Eisers betalen een percentage van de opbrengst, 'bijvoorbeeld 25 procent'. Gedaagden en verweerders kunnen hun risico beperken tot een vaste afkoopsom. Sara Liesker: 'De drie oud-advocaten selecteren de zaken en maken afspraken. Cliënten kiezen hun eigen advocaat. In complexe zaken stellen wij de advocaat expertise beschikbaar via een externe sparring-partner uit ons netwerk van oud-advocaten, oud-rechters, oud-fiscalisten en oud-accountants.'

De cliënten zijn ondernemers en particulieren die niet meer kunnen of wil-

len betalen. Het kunnen ondernemers zijn die hun tijd en geld liever aan iets anders besteden. Of medici die ruzie hebben in de maatschap.

Liesker: 'Wij doen geen letselschadezaken. Er zijn al genoeg anderen op die markt en wij willen ook geen *ambulance chasers* zijn. Het belang van de zaak moet boven de 150.000 euro liggen.'

Werkt Liesker op *no cure no pay*-basis? Sara Liesker zegt aanvankelijk van niet, maar erkent later: 'In de praktijk lijkt het er wel op.'

'De kansen op winst zijn niet meer te calculeren bij de verplichte comparitie, die aanstuurt op een schikking terwijl wij uitgingen van 100 procent winst'

Dubbel declareren

Stichting De Ombudsman in Hilversum heeft onder meer meegewerkt aan de oprichting van de Stichting Keurmerk Letselschade, waarbij ook tientallen advocatenkantoren zijn aangesloten. De aangesloten letselschadejuristen mogen volgens de keurmerkvoorwaarden maximaal 10 procent van hun letselschadezaken op *no cure no pay*-basis behandelen. Rogier de Haan: 'We zijn op zich niet tegen *no cure no pay*, maar wel tegen de manier waarop dit in de praktijk vaak gaat. In veel gevallen declareren letselschadejuristen dubbel, omdat zij hun kosten en het overeengekomen percentage in mindering brengen op de netto-opbrengst en ook nog eens de vergoeding van de verzekeraar voor buitengerechtigde kosten in hun zak steken. Cliënten weten vaak niet dat een verzekeraar die kosten bij een schikking moet vergoeden. Wanneer er geprocedeerd wordt, is dat overigens niet zo.'

Om dubbel declareren tegen te gaan, schrijft het Verbond van Verzekeraars zijn leden binnenkort voor om slachtoffers te laten weten welk bedrag aan buitengerechtigde kosten precies wordt vergoed, zegt woordvoerder Rudi Buis.

De gefinancierde rechtsbijstand is voor veel individuen en kleine ondernemers niet bereikbaar omdat ze net boven de toevoegingsgrens zitten. Niettemin vindt Rogier de Haan de toevoeging een goed alternatief voor *no cure no pay*: 'Verliest het slachtoffer' dan is deze geen honorarium aan de advocaat verschuldigd. Levert de procedure meer dan 50 procent van het heffingsvrij vermogen op, dan vervalt de toevoeging en is de cliënt alsnog het afgesproken advocatentarief verschuldigd.'

Oud-LSA-advocaat en CEO Freek Schultz van de Pals Groep: 'Wij adviseren sinds 2010 in bijna alle zaken om geen *no cure no*

pay-afpraak te maken, omdat de kosten verhaalbaar zijn. Maar wij bieden het wel aan als er geprocedeerd moet worden om gelijk te krijgen. Wij schakelen dan bijna altijd Houkes Advocaten in. In zo'n geval is 20 procent de norm. Cessie van de aanspraak vinden wij onwenselijk. Als het slachtoffer dan wil overstappen naar een ander moet hij of zij de vordering teruggeleverd krijgen. En bij overlijden gaat de vordering niet over op de erfgenamen, maar blijft die bij het procesfonds. Het slachtoffer zit dan dus te vast.'

Les

De les lijkt duidelijk: blijf als advocaat op afstand van de financier, vergewis je ervan dat de cliënt beseft wat de gevolgen zijn van een keuze voor *no cure no pay* in plaats van een toevoeging en laat dat schriftelijk bevestigen. Er zijn mogelijkheden, maar de LSA staat er huiverig tegenover.

(advertenties)

specialist in gezondheidsschade

lechnerconsult
medische advisering

MEDISCH ADVIES nodig in juridische zaken?

Lechnerconsult is expert op het gebied van gezondheidsschade. Met een vlijmscherp en helder medisch advies staan de specialisten van Lechnerconsult u bij in de vertaalslag van letsel naar personenschade. Van de operatietafel naar de rechtbank.

Lechnerconsult maakt schade inzichtelijk. Bij letselschade, maar ook in arbeidsongeschiktheidsvraagstukken.

Bel voor een vrijblijvende kennismaking met
010 47 62 870 en vraag naar dhr. C. Hoogenkamp.

Lechnerconsult
Schiekade 458
3032 AX Rotterdam

T 010 47 62 870
F 010 47 72 075
E info@lechnerconsult.nl
W www.lechnerconsult.nl

ETTEMADIS

SHIRTMAKERS SINDS 1952

Alle Ettemadis shirts zijn handgesneden volgens een papierpatroon en er wordt alleen gebruik gemaakt van de allerbeste stoffen.

Wij vervaardigen onze shirts in ons eigen atelier in Den Haag, waardoor onze shirtmakers alle aspecten van ontwerp tot productie overzien en wij de hoogste kwaliteits en service standaard kunnen garanderen. Ettemadis is met recht het toonaangevende shirtmerk voor de cliëntele die hogere eisen stelt aan kleding.

Noordeinde 88 Den Haag
T: +31(0)70 215 62 05
www.ettemadis.com

15 years in legal translations!

- **Ervaren juridische vertalers**
- **Alle talen**
- **Directe, snelle behandeling**
- **Vaste, scherpe tarieven**
- **Persoonlijk contact**

Op JMS Textservice kunt u altijd vertrouwen. U weet zich bij ons verzekerd van een sluitende juridische vertaling die op het afgesproken tijdstip wordt geleverd. Altijd, want afspraak is afspraak, al sinds 1997. Hoe onze klanten dit waarderen kunt u lezen op www.jmstext.nl.

Voor spoedopdrachten, informatie of onze tarieven zijn we altijd bereikbaar. Bel 0299 351 851 en binnen een uur doen we u een scherpe offerte.

Uw deadline, onze zorg!

Kijk op juridischebrochure.nl voor meer info

Lawineongeval prins Friso

Vals vertrouwen of eigen schuld?

Tragisch, onverwachts en emotioneel. Iemand gaat skiën en plotseling is alles anders. Maar was het onachtzaamheid door overmoed of vals vertrouwen? Welke strafrechtelijke vragen spelen er?

Foto: Shutterstock

Door Stephan Wijnkamp¹

Helaas vergaat het prins Friso en zijn begeleider Florian Moosbrugger zoals vele andere lawineslachtoffers. Wat resteert, is een verwoest leven en de kille juridische en financiële nasleep. Het Oostenrijkse OM onderzoekt het ongeval, de ziektekostenverzekeraar en werkgever verhalen de schade, waarbij het maar de vraag is of de aansprakelijkheidsverzekeraar dekking verleent of dat de dekkingssom toereikend is. En meestal is het slachtoffer zelf, uit financiële overwegingen, wel verplicht de schade ook te verhalen. Of dat in het geval van prins Friso zo is, zal de tijd leren. In elk geval is er een

strafrechtelijk onderzoek naar Moosbrugger gestart.

De feiten tot nog toe

Prins Friso is met Moosbrugger, hotelier, *einheimischer* en *Bergretter*, *off-piste* gaan skiën, wat een diepgaande kennis van het gebied, de route, lawines en sneeuw vereist. De *Lawinewarndienst* had de op één gevaarlijkste lawinewaarschuwing code 4 afgegeven. Beiden zijn in de lawine, die op de skipiste tot stilstand kwam, terechtgekomen waarbij de prins zwaar lichamelijk letsel heeft opgelopen.

Moosbrugger wordt nu verdacht van het plegen van diverse strafbare feiten² waarbij de door hem als lid van de *Bergrettungsdiens*t in acht te nemen zorgvul-

digheid, de *fahrlässigkeit*,³ een doorslaggevende rol speelt. Normaliter richt het onderzoek zich op de bewijslevering van de oorzaak van de lawine (causaliteit) en de feitenverzameling rondom Moosbrugger optredend als *Führer aus Gefälligkeit*, de onbezoldigde gids.

Führer aus Gefälligkeit

Bij dit, ook voor het civiele recht toepasselijke 'zorgvuldigheidsnorm'-leerstuk, dienen de volgende (bewijs)vragen beantwoord te worden.

¹ Advocaat in Imst (Oostenrijk), lid van de Oostenrijkse *Bergrettungs*, lid *Kuratorium für Alpinesicherheit* en gediplomeerd *Landesskiler*aar.

² § 88,89,177 *Strafgesetzbuch*.

³ § 6 StGB *Fahrlässig* handelt, wer die Sorgfalt außer acht läßt, zu der er nach den Umständen verpflichtet und nach seinen geistigen und körperlichen Verhältnissen befähigt ist und die ihm zuzumuten ist, und deshalb nicht erkennt, daß er einen Sachverhalt verwirklichen könne, der einem gesetzlichen Tatbild entspricht.

Is er een groot onderscheid in deskundigheid en ervaring?

Moosbrugger, lid van de *Bergrettungsdienst*, had alpinistische ervaring en woonde en werkte als hotelier in Lech. Prins Friso, woonachtig in Londen en werkzaam als financieel directeur, mogelijk een goede skiër, ging 'al zijn hele leven' in Lech op vakantie. Maar zelfs als dat op 40 weken skiën aankomt: een groot verschil tussen ervaring en deskundigheid van beiden blijft aannemelijk, hoewel sommige Oostenrijkse media doen alsof dit niet zo was.⁴

Toch blijkt nergens uit dat de prins een opleiding heeft genoten of ervaring heeft opgedaan in het onderkennen van lawinegevaaren. Of hij het onderscheid tussen lawinewaarschuwing code 3 en 4 kende en dus zelf kon beoordelen of de route veilig was, is ook maar zeer de vraag.

Heeft Moosbrugger zich als gids gedragen?

Dit kan onder andere blijken uit het feit dat hij is voorgegaan, de route kende, informatie heeft ingewonnen over lawinegevaar en of hij de uitrusting heeft geregeld of gecontroleerd. De prins had volgens mediaberichten slechts een lawinewarnstaf terwijl Moosbrugger een rugzak met airbag droeg en vermoedelijk een schep en sonde, maar dat is niet bevestigd. Zou hij geen schep en sonde meegenomen hebben dan zou dat als onzorgvuldig te bestempelen zijn. Dit verschil in uitrusting duidt overigens ook op de leidersrol van Moosbrugger.

Heeft Moosbrugger de prins geïnformeerd over de gevaren en was deze zich daar daadwerkelijk van bewust?

Lawinewarnstaf 4 is de op één na gevaarlijkste lawinesituatie en houdt in dat het sneeuwdek op steile hellingen niet stabiel is. Lawines kunnen door de geringe belasting van een skiër veroorzaakt worden, maar ontstaan ook spontaan. Op vlakke delen loert ook gevaar omdat lawines veroorzaakt worden door een verstoring van het sneeuwdek of opeens van bovenaf komen. Heeft Moosbrugger prins Friso

hierop gewezen? Zo ja, dan kan Moosbrugger zijn verdediging daarop baseren. Maar kon de prins het gevaar in deze helling wel schatten? Er waren sporen van andere skiërs in de helling waardoor hobbyskiërs zich meestal veilig wanen. Het is niet verboden *off-piste* te skiën ondanks het afgegeven lawinegevaar. De prins kan, als hij niet gewaarschuwd was, daardoor gedacht hebben dat de situatie relatief ongevaarlijk was.

Heeft de prins op de deskundigheid van Moosbrugger vertrouwd en verantwoordelijkheid op hem overgedragen?

Dit overdragen van verantwoordelijkheid hoeft niet uitdrukkelijk te gebeuren maar kan uit gedragingen blijken. Dit hangt ook samen met deskundigheid en kennis van de route. Is de één veel deskundiger dan de ander dan zal deze normaliter de verantwoordelijkheid overgedragen krijgen tenzij de ander dit uitdrukkelijk uit heeft gesloten en kenbaar heeft gemaakt.

Is er door Moosbrugger zoals van een Bergretter verwacht mag worden, zorgvuldig gehandeld door het nemen van de risicoreductiemaatregelen?

Hieronder kunnen worden verstaan: het meebrengen van een SnowCard of Stop or Go, praktische hulpmiddelen om lawinegevaar te bepalen, ontwikkeld door lawine-expert Werner Munter. Op de hoogte zijn van het *lawine lagebericht* en lokale informatie inwinnen. Tijdens de afdaling dienen de nodige afstanden van het ene veilige punt naar het andere in acht genomen te worden, zodat niet beiden in de lawine kunnen komen. Verder, skie met grote bochten en stop slechts op lawineveilige plaatsen. Tot slot, controleert men de uitrusting en wordt beoordeeld of er voldoende zicht is; de norm hierbij is die van een specifiek opgeleide *Bergreddingsman*.

Volgens de in de jurisprudentie genoemde risicoreductiemethoden dient het steilste deel van de helling als graadmeter. Op de helling bevonden zich rotsen. Die zijn kenmerkend voor hellingen die steiler zijn dan de aanbevolen dertig gradengrens.

Op dit punt is derhalve in strijd met deze methode gehandeld.

Mogelijk heeft Moosbrugger ook, zoals zijn moeder verklaarde, vertrouwd op het feit dat de liftondernemer de skipiste waar later de lawine op terechtkwam vrijgegeven had nadat eerder die ochtend tevergeefs getracht was de lawine met explosieven op te wekken. Dit is een argument voor de verdediging van Moosbrugger.

Causaliteit

De politie onderzoekt volgens de persberichten de oorzaak van het ontstaan van de lawine. In de helling waren verschillende sporen zodat de lawine in theorie ook door een derde veroorzaakt kan zijn. Momenteel worden dan ook vele getuigen gehoord en is er een deskundige in het onderzoeksteam benoemd die op die bewuste vrijdagmiddag ter plaatse was.

Beperken reputatieschade?

Ondanks het feit dat de koninklijke familie wellicht niets voor deelname aan dit proces voelt, kunnen derden – ziektekostenverzekeraars en werkgever – zelfstandig, via een regresvordering, de hoogstwaarschijnlijk aanzienlijke kosten wensen te verhalen. Een later in het openbaar gevoerde (civiele) procedure waarbij ook het strafdossier publiek kan worden gemaakt, behoort dan tot de mogelijkheden. En volgens Oostenrijks recht zijn als bewijs opgevoerde getuigen zoals de familie verplicht door de rechter te horen. De koninklijke familie kan als *Privatbeteiligte* deelnemen aan de strafprocedure. Een optie die niet vanwege schadevergoeding of ter veroordeling van Moosbrugger maar ter bescherming van de reputatie het overwegen waard is. De Oostenrijkse media melden dat velen de prins de schuld van het ongeval geven maar als hij op deskundigheid van Moosbrugger of de *Bergbahn* heeft vertrouwd, slaat dit sentiment wellicht de andere kant uit. Maar of er sprake is van onachtzaamheid door overmoed of vals vertrouwen, zal de rechter dienen uit te maken. Tenminste, als het zover komt: de *Staatsanwalt* kan seponeren indien er te weinig bewijs is.

⁴ *Tiroler Tageszeitung* en televisieprogramma *Tirol Heute* van 20 februari, 2012.

Toplocatie Centrum Amsterdam

Kantoorruimte voor drie advocaten,
met secretariaat, aan de Amstel.

Combinaties bespreekbaar.

Zeer representatief, stijlvol en prettig.

Huur € 7.500,- per kwartaal, of een gedeelte
hiervan per advocaat.

Reacties tel.: 020 5200 890

BeSuided
Tailormade suits & shirts

Maatpakken v.a. € 379,-
Wij werken enkel met kwaliteitsstofhuizen

VITALE BARBERIS SCABAL®
DORMEUIL CANONICO MADE BY YOU

U kunt voor een afspraak of meer informatie bellen naar
024-6635658 of onze website www.BeSuided.nl bezoeken.

www.BeSuided.nl Utrecht • Nijmegen • Maastricht

Hier had uw advertentie kunnen staan

Meer informatie over
adverteren in dit blad?
Kijk op www.bereikdejurist.nl
of neem contact op met de
afdeling Advertentie Juridisch
(advertentie.juridisch@sdu.nl
of 070 - 37 805 62)

Sdu UITGEVERS

FRUYTIER
Lawyers in Business

Ondernemende advocaten

Voor uitbreiding van onze dienstverlening zijn wij op zoek
naar een of meer zelfstandig functionerende advocaten
met specialisatie in **vastgoed- en huurrecht**.

Daarnaast is er ook ruimte voor ambitieuze collega's
met als specialisatie:

- **IE recht**
- **Financieel recht**
- **Arbeidsrecht**

Ben je (zijn jullie) toe aan de volgende stap en heb je
ca. 10 jaar ervaring? Heb je bovendien een eigen praktijk,
neem dan contact met ons op. In een informatief gesprek
kunnen wij je uitleggen welke mogelijkheden er voor jou te
creëren zijn in onze organisatie.

Ons telefoonnummer is 020 -5210130,
en vraag naar Marcel Fruytier.

*(acquisitie naar aanleiding van deze vacatures
wordt niet op prijs gesteld)*

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE ?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

TOGA
atelier
Schout

Kwaliteit met oog voor detail

www.toga-atelierschout.nl
info@toga-atelierschout.nl

Industrieweg 51
3044¹ AS Rotterdam
Tel.: 010 245 07 66
di t/m vr 9:00 - 17:30

Rechter moet voorbereiding van zitting niet aan griffier overlaten

'Nu de voorbereiding in Nederland bestaat uit bestudering van het OM-dossier, is een kritische en onafhankelijke blik onontbeerlijk.'

Door Roel Kerckhoffs¹

De zitting is het belangrijkste moment van het strafproces. De rechtbank wordt geconfronteerd met de verdachte en wordt vervolgens door het Openbaar Ministerie en de verdediging voorgelicht over de merites van de zaak. Daar waar in veel landen de zitting wordt benut om het bewijs 'in levenden lijve' te presenteren, is de praktijk in Nederland bepaald anders. De rechtbank heeft al kennisgenomen van het dossier van de opsporingsinstantie en tijdens de zitting beoordeelt de rechtbank doorgaans de onderzoekswensen, stelt ze vragen en houdt zij bewijsmiddelen voor. Logisch gevolg hiervan is dat rechters een zitting in verregaande mate zullen voorbereiden teneinde de economie van het proces te kunnen dienen.

Uit een recente beslissing van de wrakingskamer van de Rechtbank Middelburg van 6 december 2011 (LJN: BU 8790) blijkt dat die voorbereiding kan worden uitbesteed aan een griffier die daarvan vervolgens een voorbereidingsformulier opstelt. De verdediging in die zaak kreeg per ongeluk een dergelijk formulier toegestuurd en vond de inhoud daarvan aanleiding voor een wrakingsverzoek.

'Waardering zonder voorbehoud'

In hoeverre mogen rechters de voorbereiding overlaten aan een griffier? Een rechter dient een zaak immers onpartijdig en onbevooroordeeld tegemoet te tre-

den. Zeker in strafzaken gaat het vaak om details. De rechter kan alleen op verantwoorde wijze tot een gedegen beslissing omtrent de rechtmatigheid en de overtuigingskracht van de bewijsmiddelen komen indien hij het volledige dossier doorneemt. Zeker omdat in de Nederlandse praktijk de voorbereiding voor een belangrijk deel bestaat uit de bestudering van het dossier van de opsporingsinstantie, is een kritische en onafhankelijke blik onontbeerlijk. Anders verwordt het proces al snel tot een toets of het proces-verbaal bewijs voor de tenlastelegging bevat en wordt niet onbevungen gezocht naar de waarheid.

De beslissing van de Rechtbank Middelburg illustreert dat het overlaten van die voorbereiding aan griffiers riskant is. De kwalificaties van de wrakingskamer zijn niet misselijk: 'Inhoudelijk bevat dit voorbereidingsformulier weinig nuances, wordt er niet in vermeld of ook sprake is van ontlastend bewijs en formuleert de opsteller een waardering zonder voorbehoud over de vraag of de aan verzoeker ten laste gelegde feiten zijn bewezen. In het stuk worden geen vragen geformuleerd.' Het zou mij niets verbazen als dit geen incident is maar een bestaande praktijk.

Naar mijn mening moet de rechter zelf een zitting voorbereiden. Het is onaanvaardbaar dat een rechter op zoek gaat naar het bewijs voor de tenlastelegging. Een dergelijke attitude zou een flagrante strijd opleveren met de onschuldpresumptie. De rechter moet niet voorafgaand aan de zitting willen vaststellen of

een veroordeling mogelijk is. Het feit dat de Nederlandse strafrechter voorafgaand aan de zitting een politiedossier leest dat doorgaans weinig kritische noten bevat en volledig op bewijslevering à charge is gericht, is al erg genoeg en zal van de rechter het nodige kritische vermogen vergen.

En ter inzage

Waarom wordt dat voorbereidingsformulier eigenlijk niet tot de processtukken gerekend? Indien de rechter het nuttig vindt om zich aan de hand van een formulier voor te bereiden op de zitting, zie ik niet in waarom zo'n document niet ook aan de officier van justitie en de verdediging ter inzage wordt gegeven. De rechter zal bij de voorbereiding nu eenmaal vragen formuleren of onduidelikheden constateren. Als de procespartijen daarvan kennis kunnen nemen, kunnen zij zich daarop alvast voorbereiden. Daarmee zou ook de proceseconomie zijn gediend.

Als de goede rechter onafhankelijk en onbevooroordeeld is, waarom zou hij dan niet transparant willen zijn over het voorbereidingsformulier? Deze openbaarheid zal het gezag van de rechter alleen maar doen groeien.

De Rechtbank Middelburg heeft tegen het einde van haar zelfstandige bestaan een belangrijke en juiste beslissing genomen en daarmee een onderwerp op de agenda gezet dat hoognodig aandacht behoeft.

¹ Partner bij Hertoghs advocaten-belastingkundigen in Breda.

MANNAERTSAPPELS

Advocaten Notarissen

ADVOCAAT MEDEWERKER LETSELSCHADE (Parttime)

Ter versterking van de sectie letselschade/ aansprakelijkheidsrecht zoeken wij voor de Tilburgse vestiging van ons kantoor een advocaat medewerker Letselschade

Wij vragen:

- Afgeronde studie Nederlands Recht, advocatenstage en beroepsopleiding
- Minimaal 4 jaar aantoonbare ervaring als letselschadeadvocaat
- Tenminste VSO Basis cursus Letselschade voltooid, of gelijkwaardige cursussen op het terrein van letselschade
- Een cliëntgerichte mentaliteit, een goed analytisch vermogen en prima contactuele eigenschappen

Wij bieden:

Goede arbeidsvoorwaarden in een prettige, professionele werksfeer waarbij veel ruimte wordt geboden voor persoonlijke ontwikkeling

Uw sollicitatiebrief met curriculum vitae kunt u tot 16 april 2012 sturen naar:

MannaertsAppels Advocaten Notarissen
t.a.v. de heer mr. R.P. Baetens
r.baetens@mannaertsappels.nl
Postbus 772
5000 AT TILBURG

KAN VLASSENROOT

advocaten

is een ambitieus advocatenkantoor met een ondernemingsrechtpraktijk. Naast het (algemeen) ondernemingsrecht vormen franchising, arbeidsrecht en familierecht kernspecialismen van ons kantoor.

Wij zijn gevestigd in het centrum van Haarlem in een stijlvol oud-Haarlems stadspand met eigen parkeerplaatsen. Op dit moment zijn er vijf advocaten bij ons werkzaam.

In verband met de groei van onze praktijk zijn wij op zoek naar een enthousiaste en ambitieuze:

(Gevorderde) stagiaire en/of medewerker (m/v)

Kenmerkend voor ons kantoor is de snelheid van onze dienstverlening.

Binnen kantoor wordt gewerkt in een informele werksfeer waar praktisch ingestelde en gedreven advocaten streven naar kwalitatief hoogwaardige en resultaatgerichte dienstverlening, tegen een zeer aantrekkelijke prijs.

Je reactie kun je binnen 14 dagen richten aan:

Kan Vlassenroot Advocaten
T.a.v. Yves Vlassenroot
Wilhelminastraat 14-16
2011 VM Haarlem
T: 023 - 527 61 00
E: vlassenroot@kv-advocaten.nl
I: www.kv-advocaten.nl

Van Riessen Advocaten in het centrum van Gouda heeft een gevarieerde commerciële praktijk, waarin op dit moment negen advocaten werkzaam zijn. Wij hebben een ongedwongen, open kantoor, hechten aan plezierige onderlinge verhoudingen en aan een goede balans tussen werk en privé. In onze praktijk zijn we deskundig, betrokken en oplossingsgericht. Wij hebben ervaren dat het vak van advocaat zich er prima voor leent om parttime te worden beoefend. Binnen de sectie Personen- en familierecht komt binnenkort een plaats vrij.

Wij zoeken een:

Advocaat-medewerker personen- en familierecht

Je hebt binnen je vakgebied adequate ervaring opgedaan en zult je bij ons verder kunnen specialiseren. Ben je nog geen lid van de VFAS, dan ben je bereid binnenkort met de specialisatieopleiding te beginnen, uiteraard op onze kosten. Verder zoeken we vooral een prettige collega, ondernemend en initiatiefrijk met gevoel voor humor. Wij denken aan een werkweek van 24 uur, maar méér is nu of op termijn bespreekbaar. Je rookt niet. Een band met Gouda is een voordeel.

Je reactie kun je sturen naar:

Van Riessen Advocaten,
ter attentie van mr P.B. (Patricia) van Eck-Molenaar,
Postbus 299, 2800 AG Gouda.

Je kunt bij haar terecht voor meer informatie: 0182-541 444.

www.vanriessenadvocaten.nl

Bouwman · Thewessen · Van Winden
ADVOCATEN

Ons kantoor in het centrum van Naaldwijk
(arrondissement Den Haag) heeft ruimte voor een:

ADVOCAAT

(medewerker/gevorderde stagiaire)

personen- en familierecht

een schriftelijke reactie met cv kunt u richten aan
mr. I.M.N. Thewessen
Verhagenplein 1
2671 HS Naaldwijk
of mail naar thewessen@btwadvocaten.nl

www.btwadvocaten.nl

Wat behelst ‘kantonrechter van hun keuze’ ook alweer?

De Grand Old Lady van het Nederlandse recht, art. 96 Rv, is na 185 jaar nog springlevend, gezien ontwikkelingen als de e-kantonrechter en het tv-programma *de Rijdende Rechter*.

Door Theo van Schagen¹

De regeling van art. 96 Rv geeft partijen, in alle zaken die slechts rechtsgevolgen betreffen die ter vrije bepaling van die partijen staan, de mogelijkheid om zich samen, vrijwillig, te wenden tot de kantonrechter van hun keuze. Het geding wordt gevoerd op de wijze als door de kantonrechter bepaald. De procedure wordt ingeleid met een verzoekschrift (maar leidt wel tot een vonnis.) De woorden ‘kantonrechter van hun keuze’ schept weleens verwarring omdat dit wordt uitgelegd als een mogelijkheid om een persoon als rechter te kiezen. Dat is niet juist. Het geeft aan dat men niet gebonden is aan de sectorcompetentie en evenmin aan de relatieve competentie. Overigens, het staat partijen natuurlijk altijd vrij om hun keuze voor een bepaalde rechter in het verzoekschrift te vermelden. Een belronde langs enkele rechtbanken leerde mij dat men bij sommige griffies niets wilde weten van het ‘shoppen’ naar rechters maar er zijn ook rechtbanken waar men welwillend staat tegenover een dergelijk verzoek.

Een wezenskenmerk is de vrijwilligheid van partijen. Daarin verschilt het bijvoorbeeld van de recent ingevoerde wettelijke verzoekschriftprocedure uit Rv om deelgeschillen inzake let-

sel- en overlijdensschade aan de rechter voor te leggen.² Partijen hebben dus een grote vrijheid om elk probleem aan de rechter voor te leggen. De enige beperking is dat het om rechtsgevolgen moeten gaan die ‘ter vrije bepaling van partijen staan,’ dus geen onderwerpen die de staat van partijen raakt (zoals bijvoorbeeld het huwelijk) of die de openbare orde betreffen. De hoofdregel is dat geen hoger beroep open staat (ex art. 333 Rv) tenzij partijen zich vooraf dit recht hebben voorbehouden. Zij blijven dan wel gebonden aan de appelgrens van art. 332 Rv.

Dat de kantonrechter geheel zelf de wijze van procederen bepaalt, kan een groot voordeel zijn. Immers, er kan dan rekening gehouden worden met de wensen van partijen, zoals termijnen, volledige conclusiewisseling of zelfs een meervoudige behandeling.³ De procedure van art. 96 Rv is dus niet alleen praktisch en snel, maar, door het lage griffierecht, ook goedkoop.⁴

De procedure wordt weinig gebruikt (volgens de Raad voor de rechtspraak waren dat in 2010 voor heel Nederland slechts 44 zaken), terwijl er toch steeds

meer aandacht is voor snelle alternatieve instrumenten voor het beslechten van geschillen. Een alternatief is arbitrage en bindend advies, maar dat kost doorgaans meer tijd en geld. Ook het format van televisieprogramma *de Rijdende Rechter* is ontleend aan art. 96 Rv. (Maar daar blijft het bij want hij reist niet als rechter maar als ‘rijdend bindend adviseur’ door het land.)

Binnenkort start het project van de e-kantonrechter. Dit idee is ook gebaseerd op art. 96 Rv.⁵ Dat is een pilot waarbij de rechtbanken in Rotterdam en Den Bosch in 2013 elk driehonderd zaken gaan behandelen uitsluitend via internet. De procedure kan door partijen in het portaal Mijn rechtspraak worden gevolgd. De uitspraak is dan binnen zes tot acht weken beschikbaar en hoger beroep is niet mogelijk. Bij succes zal dit zeker worden uitgebreid naar andere typen zaken.

De procedure ex art. 96 Rv is dus snel, praktisch en goedkoop. Hoewel weinig gebruikt, heeft het wel vaak model gestaan voor andere vormen van geschillenbeslechting. Wellicht is dat een verklaring voor het feit dat dit artikel het maar liefst al 185 jaar volhoudt.

² Wet deelgeschilprocedure voor letsel- en overlijdensschade, 17 december 2009, *Stb* 221, 2010.

³ Zie voor een meervoudige behandeling: Ktr. Utrecht 9-10-2009 *JAR* 2009, 265, (met dank aan mr. W.J.J. Wetzels, Rechtbank Rotterdam).

⁴ In een tweetal 96 Rv-procedures, waarbij de ABN AMRO partij was, ging het om een belang van miljoenen: Rb. Amsterdam 07-10-2009 LJN: BJ9678 en: Rb. Utrecht 09-10-2009, LJN: BJ9807.

⁵ Zie: Jaarplan Rechtspraak 2012 (dat recent door de staatssecretaris van Veiligheid & Justitie aan de Tweede Kamer is aangeboden).

¹ Advocaat bij Van Schagen & Klop Advocaten in Haarlem en redactielid van dit blad.

Partnerevaluatie: krachtiger door kwetsbaarheid

Verreweg de meeste medewerkers op een advocatenkantoor worden jaarlijks beoordeeld, maar meestal alleen totdat ze partner worden. Kantoren doen daarmee zichzelf en hun partners tekort.

Foto: Shutterstock

Door Erik van Zadelhof¹

Observatie: veel middelgrote advocatenkantoren houden regelmatig heidagen over hun 'strategie.' Daarbij komen vragen aan de orde als: hoe zien wij er over vijf jaar uit? Wat is dan onze samenstelling en omvang? Hoe ziet onze markt er uit? Welke praktijken moeten wij ontwikkelen en welke afstoten? Wat zijn onze targets? En wat doen we als die niet gehaald worden? De afspraken worden genotuleerd en per intern memo verspreid en men rent weer terug naar zijn praktijk. Ofwel, ieder doet een plas en het bleef zoals het was. Een volgende keer wordt vastgesteld dat er van de afspraken weinig is terecht gekomen. Maar 'drukte' wordt als geldig excuus aanvaard. Daarmee zijn veel heidagen of strategische sessies te vaak slechts rituele oefeningen. Jammer van de tijd en het geld, maar we hebben het nog altijd druk en maken dus te weinig tijd om verandering af te dwingen. Intussen verandert

de markt echt in hoog tempo en neemt de winst bij veel kantoren af.

Hoe komt dat nu in de kern? Dat komt omdat partners nog veel te vaak wegkomen met het niet-nakomen van afspraken. Veel partners zijn niet gewend om elkaar op hun functioneren aan te spreken. Er wordt vaak *over* mensen gesproken maar zelden *met* mensen. Enigszins begrijpelijk is dit wel. Men heeft gekozen voor het vrije beroep vanuit een motivatie van individualiteit en creativiteit. Daarbij lijkt slecht te passen dat je je – nota bene als ondernemer – onderwerpt aan een keurslijf van 'beoordeling.'

Toch is dit jammer. Wanneer misverstanden en vooroordelen over partnerevaluatie worden weggenomen, blijkt dit een krachtige impuls te kunnen zijn op de ontwikkeling van de partner en daarmee op die van het kantoor. Gelet op het verband met kwaliteit zou het goed zijn wanneer meer advocatenkantoren hun houding ten opzichte van dit onderwerp veranderen en het benaderen vanuit kracht in plaats vanuit angst. Bestuurders die serieus met partnerevaluatie aan de gang willen, dienen zich in

elk geval voor te bereiden op de volgende punten en fasen.

Het interne overtuigingsproces

Te vaak wordt invoering van een partnerevaluatiesysteem voorafgegaan door moeizame discussie. Wees erop voorbereid dat iemand dan al snel zegt: 'Ja, maar wij willen hier geen afrekencultuur.' Wie dat roept, doet eigenlijk aan spelbederf door uit te gaan van het negatieve. Ook gehoord: 'Over my dead body!' en dan niet zelden uit de mond van partners die aanvoelen dat hun verworven positie, dominantie, optreden of presaties mogelijk voorwerp van evaluatie zijn.

De semantiek

Wat is de juiste term? 'Beoordeling' kennelijk niet want dat roept al snel de vraag op: 'Wie ben jij om mij te beoordelen?' 'Evaluatie' lijkt neutraal, maar blijkt toch ook misverstanden op te roepen. Iemand een betere suggestie?

Het profiel

Het is duidelijk dat wanneer het functioneren van partners wordt geëvalueerd,

¹ Oprichter Langhof Advies voor advocaten en professionals in Bussum.

er een profiel nodig is als referentiekader. De situatie bij veel middelgrote kantoren is ofwel dat het profiel ontbreekt ofwel dat het alleen wordt gebruikt bij nieuw toetredende partners. Je hoort dan wel eens zeggen dat een profiel wordt gehanteerd waarvan te betwijfelen is of de oudere partners er zelf wel aan voldoen.

De methode

Er is geen *one size fits all*-methode. Veel hangt af van de cultuur, de fase waarin het kantoor zich bevindt en de krachtbaarheid van het bestuur. Het ligt voor de hand dat partnerevaluatie beter gedijt in een open dan in een gesloten cultuur.

Maar hoewel men bij veel kantoren zegt dat de cultuur open is, stuit je bij doorvragen naar het functioneren van individuen en de communicatie al snel op verboden gebied.

Partners hebben bijvoorbeeld posities opgebouwd waaraan niet kan worden getornd. Altijd nuttig is ten eerste dat de geëvalueerde partner een aandeel levert middels een zelfevaluatie; ten tweede dat externe begeleiders de gesprekken voeren. Zij kunnen een atmosfeer van veiligheid creëren die kennelijk niet altijd van kantoorgenoten kan worden verwacht.

De actie

Omdat partnerevaluatie ziet op zowel de ontwikkeling van het kantoor als de bijdrage van de individuele partner daaraan, dient de uitkomst van de evaluatie een concrete actielijst te zijn met liever een kort dan een lang verslag. Een belangrijk onderdeel daarvan kan ook zijn hoe het kantoor het individu kan helpen, bijvoorbeeld door coaching. En als we dan toch bezig zijn misverstanden weg te nemen: 'coaching' is niet alleen bedoeld voor advocaten waar 'iets mee is'.

Met het invoeren van partnerevaluatie op veel middelgrote advocatenkantoren is een wereld te winnen. Het zou mooi zijn als de frustratie bij of het nachtwakerachtige optreden van kantoorbestuurders doorbroken wordt als advocaten op dit punt stappen maken en inzien dat het tonen van kwetsbaarheid geen teken is van zwakte maar van kracht.

Column

Kantooruitje

Dolph Stuyling de Lange

Wie straks voor de zomervakantie nog met kantoor een uitstapje wil maken, moet nu toch uiterlijk de plannen rondmaken en concretiseren. Dat betekent dat allereerst de 'wie, wat, waar en wanneer'-vragen beantwoord moeten worden: wie gaat er mee? Alleen de partners? Alle advocaten? Of het hele kantoor? 'Wat' gaan we doen? Is het puur verwennen en entertainen, of heeft het een onderliggende bedoeling, teambuilding, communiceren en dergelijke? En 'waar' gaat de uitstap heen? In deze wintermaanden gaan sommige kantoren een lang weekend skiën, of juist samen naar de zon. Zelf kwam ik in het najaar nog een advocatenkantoor tegen in een vliegtuig naar IJsland. Zulke buitenlandse bestemmingen vinden kantoorgenoten wel 'sexy,' maar er is vaak veel reistijd mee gemoeid en voor het succes is het geen voorwaarde. Rest de 'wanneer'-vraag: doen we het binnen kantooruren (met de kans dat mensen moeten afhaken door dringende werkverplichtingen) of in een weekend?

Een algemeen doel is om de band tussen kantoorgenoten te versterken. Dat vergroot de positieve betrokkenheid met het kantoor en de onderlinge sfeer – en dat zijn weer aspecten die voor inzet, commitment en kwaliteit van belang zijn. Ook kan het een positief effect hebben op de duur dat medewerkers aan een kantoor verbonden blijven – en dat is op zich al goud waard. Maar om het effect van de uitstap optimaal te doen zijn, moet het doel worden concreetiseerd.

Naarmate men de kring van deelnemers kleiner maakt, wordt de homoge-

niteit van de groep groter. Dat maakt het mogelijk het contact intensiever te maken en eventuele trainingselementen worden er effectiever van. Keerzijde: hoe kleiner de groep die op stap gaat, hoe groter de groep achterblijvers die zich weggezet kunnen voelen als 'tweederangs'.

Enkele voorbeelden van uitstapjes ter inspiratie:

- Met de maatschap op vrijdagmiddag naar een goed hotel en daar een diner en borrel. Op zaterdag een sessie onder leiding van een goede trainer over bijvoorbeeld strategie, acquisitie of management; 's middags komen de echtgenoten (en/of de overige juristen) en zondag naar huis.
- Met alle juristen op vrijdag na de lunch naar een eiland. 's Avonds een borrel en eten, de volgende dag een teambuildingsdag en 's avond een feest. Zondag na het ontbijt gaat iedereen naar huis.
- Met alle medewerkers op vrijdagochtend naar een prettige accommodatie, niet te ver van kantoor. Daar een sessie over klantenzorg en klantenbinding, opgedeeld in groepjes die divers zijn samengesteld. Dan 's middags een borrel, diner en laat weer naar huis.

Wat je ook doet: laat het een overwogen keuze zijn. Welk deel van het kantoor heeft een extra impuls nodig? Welk doel wil je bereiken? Betrek bij de voorbereiding zo veel mogelijk mensen. Vergeet andere groepen niet. Luxe en afstand zijn nooit elementen van doorslaand belang voor succes van een uitstap. En tot slot: laat drank niet een (te) grote rol spelen.

Cursusagenda Sdu Juridische Opleidingen

Datum	Cursus	Locatie	Punten	Kosten
16 maart	Letselschadeberekening ex artikel 6:107 BW*	Utrecht	6 PO	€ 695,-
20 maart	Verlofproblemen in de praktijk*	Utrecht	4 PO	€ 545,-
22 maart	De praktijk van de Voedselinformatieverordening*	Rotterdam		€ 645,-
23 & 30 maart	Personen- en familierecht inclusief huwelijksvermogensrecht*	Capelle a/d IJssel	10 VSO/PO	€ 1145,-
23 maart	Mediation en moeilijke mensen***	Utrecht	6 PO bv	€ 695,-
23 maart	De overlijdensschadeberekening ex artikel 6:108 BW**	Utrecht	6 PO	€ 695,-
27 maart	Wegwijs in het werkgevers- aansprakelijkheidsrecht*	Capelle a/d IJssel	5 PO	€ 645,-
28 maart	Persoonlijke overtuigingskracht advocaten***	Utrecht	6 PO bv	€ 695,-
29 maart	Uitspraken Sociale Zekerheid Verklaard voor de arbeidsrechtjurist**	Utrecht	5 PO	€ 645,-
29 maart	Intern en extern toezicht op de kwaliteit van zorg**	Breukelen	3 PO	€ 445,-
3 april	Aan de slag met Legal Eagle	Den Haag		€ 245,-
5 april	Voorkom ongevallen in de letselschadepraktijk**	Breukelen	6 PO	€ 695,-
11 april	Procederen = acteren***	Utrecht	6 PO bv	€ 695,-
12 april	Alimentatierecht**	Breukelen	6 PO	€ 695,-
12 & 19 april	Capita selecta Ambtenarenrecht**	Capelle a/d IJssel	11 VSO/PO	€ 1145,-
12 april	Mogelijkheden bij gemaakte fouten in appel**	Den Haag	6 PO	€ 695,-
13 & 20 april	Personen- en familierecht inclusief huwelijksvermogensrecht*	Weert	10 VSO/PO	€ 1145,-
13 & 14 april	De Nationale Strafrechtgame 2012	Amsterdam	13 VSO/PO	€ 500,-
17 april	Appartementsrecht**	Breukelen	6 PO	€ 695,-

Meer informatie en inschrijven: www.sdu.nl/opleidingen

Wie, wat, waar?

Wie vertrok, wie stopte en wie begon voor zichzelf? Bent u zelf onlangs van kantoor gewisseld of eigen baas geworden? Mail uw verhaal of meld u aan via redactie@advocatenorde.nl.

Naar ander kantoor

Arends, mr. B.G.: Keizers Advocaten te Eindhoven

Assink, mr. A.J.A.: Damsté Advocaten te Almelo

Beedie, mw. mr. S.J.: Pellicaan Advocaten N.V. te Amsterdam

Bolt, mw. mr. A.K.: Schuurmans Advocaten & Adviseurs voor Ondernemers

Deguelle, mw. mr. D.T.J.: Delescen Advocaten te Maastricht

den Haan- van Wijk, mw. mr. E.A.T.: den Haan- van Wijk Advocaten te Almelo

Dijk, mw. mr. A. van: Damsté Advocaten te Almelo

Dijkman-Uulders, mw. mr. J.M.: Straatman Koster Advocaten te Rotterdam

Drooge, mr. T.J. van: Damsté Advocaten te Enschede

Einig, mr. L.W.J.P.F.: Boels Zanders Advocaten te Roermond

El-Hankari, mw. mr. R.: Mensonides Meuleman Advocaten te Amsterdam

Eshuis, mw. mr. J.: Damsté Advocaten- notarissen te Enschede

Fanoy, mr. J.W.: BarentsKrans N.V. te 's-Gravenhage

Greef, mw. mr. A. de: Houthoff Buruma te Amsterdam

Haan, mr. J. de: Bouwman Van Dommelen Advocaten te Utrecht

Hesen, mw. mr. G.G.: Philips International B.V. te Amsterdam

Heyman, mw. mr. E.W.M.: Allen & Overy LLP te Amsterdam

Hoek, mw. mr. P.C.E. van den: Smeets van den Hoek Advocaten te Rotterdam

Houdijk, mw. mr. S.: Houthoff Buruma te Amsterdam

Jacz, mr. E.A.: DingemansVanderKind te Amsterdam

Jo- An, mw. mr. J.H. van der: De Boorder Schoots Familierechtadvocaten Mediators en Collaborative te Amsterdam

Jong, mw. mr. C.C. de: Lauxterman Advocaten te Amsterdam

Jonk, mr. W.R.: Cleerdin & Hamer Advocaten te Almere

Kalkwiek, mr. M.: van Poppel Croonen Van Dijk Advocaten BV te Utrecht

Kam, mw. mr. P.C.: Loyens & Loeff te Rotterdam

Kampen, mw. mr. K.A.M.: Van Kampen Advocatuur te 's-Hertogenbosch

Kamphuis, mw. mr. A.S.: Lassche & Van Zutphen advocaten te Amsterdam

Kerkhof, mw. mr. G.H.H.: Damsté Advocaten- notarissen te Enschede

Kraaijvanger, mr. R.L.G.: Van Diepen Van der Kroef Advocaten te Utrecht

Kruiders, mw. mr. I.: Damsté Advocaten te Almelo

Kuilman, mw. mr. M.: NautaDutilh N.V. te Amsterdam

Leeuwen, mr. S.J. van: Holland Van Gijsen Advocaten en Notarissen LLP te Utrecht

Ligthart, mw. mr. J.J.F.A.: Hekkelman Advocaten N.V. te Arnhem

Maessen, mr. E.E.W.J.: Vonken & Szymkowiak Strafrechtadvocaten te Maastricht

Matawlie, mw. mr. S.W.: VANDIJK Advocaten te Rotterdam

Muller, mr. H.R.: Bommard Lawson Shanghai Representative Office te Shanghai

Nieuwenhuizen, mw. mr. E.M.J. van: Warners Van Otterloo Santberg te Amsterdam

Noort, mw. mr. B.F. van: Wessel Tideman & Sassen Advocaten te 's-Gravenhage

Orval, mr. M.J.H.: NautaDutilh N.V. te Amsterdam

Osch, mr. M.J.W. van: Van As Advocaten te Nieuwegein

Özsüren, mr. M.: OMRV Advocaten + Notarissen te Nijkerk

Phoelich-Pontier, mw. mr. S.E.: Nationale-Nederlanden te 's-Gravenhage

Plante, mw. mr.drs.: Dommerholt Advocaten N.V. te Apeldoorn

Poublon, mr. R.M.: DAS te 's-Hertogenbosch

Reedt Dortland, mw. mr. S.M.P. van: Asselbergs & Klinkhamer Advocaten te Etten-Leur

Riyazi, mw. mr. T.: Nationale Nederlanden te 's-Gravenhage

Roozemon, mr. J.W.D.: OMRV Advocaten + Notarissen te Arnhem

Sandberg- Crommelin, mw. mr. M.L.: Mediation at Work te 's-Gravenhage

Schetinga, mr. N.C.E.: De Haan Advocaten en Notarissen B.V. te Almere

Sijs, mr. H.C.: Damsté Advocaten te Almelo

Slooten, mw. mr. C.J.D. van: Redevco B.V. te Amsterdam

Strikwerda, mr. H.K.: ING Groep N.V. te Amsterdam

Tricht, mr. E.V.H. van: Abbo & Slachter Advocaten te Oud-Beijerland

Verhooff, mw. mr. M.: Bouwman Thewessen Van Winden Advocaten te 's-Gravenhage

Versendaal, mr. M.W.G.: De Haan Advocaten te Zwolle

Verwiel, mw. mr. A.M.H.C.: Anne- Marie Verwiel te Amsterdam

Visser, mw. mr. M.N.: Buren van Velzen Guelen N.V. te 's-Gravenhage

Vliet, mw. mr. Q.H.: Hogan Lovells International LLP te Amsterdam

Von Schmidt auf Altenstadt, mr. P.J.M.: Houthoff Buruma te 's-Gravenhage

Vries, mw. mr. I. de: Alderse Baas Advocaten te Joure

Vries, mr. W.R. de: Bosselaar & Strengers Advocaten te Utrecht

Weijgert, mr. B.F.C.: Delta Netwerkbedrijf te Middelburg

Willemsen, mr. J.T.: Kalbfleisch Advocaten te Haarlem

Naar nieuw (e) kantoor of associatie: **Advocatenkantoor Aboukir** (mr. R. Aboukir te Tilburg)

Advocatenkantoor Johansen (mr. S.E. Johansen te 's-Hertogenbosch)

Advocatenkantoor Mr. drs. E.F. de Wit (mw. mr. E.F. de Wit te Amsterdam)

Advocaat en coach

Advocaat, docent Recht op het mbo, coach. **Annette Grannetia** (56) heeft al een afwisselende carrière achter de rug. Met haar nieuwe kantoor Grannetia Advocatuur en Coaching gaat ze verschillende aspecten combineren. Cliënten kunnen naast hun juridische procedure op het gebied van civiel recht en bestuursrecht bij haar terecht voor een coachingstraject of coachingsgesprekken. 'Een advocaat is expert in een zaak van een cliënt, maar een cliënt is expert in zijn eigen leven,' aldus Grannetia.

'Volste vertrouwen'

Dat het bij **Bram Mous** 'altijd al kriebelde' om voor zichzelf te beginnen lijkt een understatement. Zijn onderneming stond al maanden voordat hij zijn stage beëindigde ingeschreven. 'En ik ben aangemeld voor piketdiensten, dus het werk ligt ook al klaar,' zegt de strafrecht-specialist. Welke richting Mous Advocatuur opgaat, is door de bezuinigingen en hervormingen lastig aan te geven, zegt Mous, maar 'ik heb er het volste vertrouwen in dat ook in de toekomst voldoende rechtzoekenden zich zullen blijven melden'.

Advocatenkantoor Wattilete (mr. M.O. Wattilete te Amsterdam)

Advocatenkantoor Wichers Hoeth (mr. J.G. Wichers Hoeth te Amsterdam)

C-Legal B.V. (mw. mr. E.C. Beekman, mr. M. Wallart te Amsterdam)

Glen- Boedhram Eltenberg Advocaten (mw. mr. J.C. Eltenberg te Rotterdam)

Grannetia advocatuur en coaching (mw. mr. A.M. Grannetia te 's-Gravenhage)

Hastae Advocatuur B.V. (mr. J.L.G.M. van der Lans te 's-Gravenhage)

Hermes Advocaten B.V. (mr. J.B.H.M. Hermes te Berkel-Enschot)

Hofstad Advocaten (mr. G.V. van der Bom, mr. M.B. Brouwer, mr. J.A. Hoste, mr. A.G. de Jong te 's-Gravenhage)

IMBOLC (mr. R.R.G.M. van Beurden te 's-Gravenhage)

Indaver Nederland (mr. B. Zwaga te Nieuwdorp ZLD)

Jadib Advocatuur (mw. mr. I. Ibtihal te 's-Gravenhage)

Maasrecht (mr. R.H.M. Ch. te Maastricht)

Mous Advocatuur (mr. B. Mous te Amsterdam)

Mr. H.J.J. van der Salm (mr. H.J.J. van der Salm te Maastricht)

Mr. J.F.J.L. Homan (mr. J.F.J.L. Homan te Loenen aan de Vecht)

Mr. Monique de Winter advocaat & mediator (mw. mr. M. de Winter te Noordscheschut)

Mw. mr. G.M. de Winther-Meijers (mw. mr. G.M. de Winther -Meijers te 's-Hertogenbosch)

Schoor Van Oosterhout Advocaten en Mediators (mr. M. Schoor te Eindhoven)

Schirmeister Advocatuur (mr. F.C. Schirmeister te Amsterdam)

Smeets Van den Hoek Advocaten (mw. mr. A.H.C.M. Smeets te Rotterdam)

Smits Advocatuur (mw. mr. P.G.C.P. Smits te 's-Hertogenbosch)

Spijker Strafrecht Advocaten (mw. mr. P.M. Breukink, mr. H.O. den Otter te Arnhem)

VANDEWEERD ADVOCATUUR (mr. M.A.

van de Weerd te 's-Gravenhage)

Van Campen & Partners N.V. (mr. P. Boonstra, mr. M.J.L. van Campen, mr. M.J. Tausk, mw. mr. J. Hartings, mr. A.J. de Vries, mw. mr. S.S. Baraban te Amsterdam)

Vestiens Advocatenkantoor (mr. P.H. Vestiens te Doetinchem)

Uit de praktijk:

Aantjes, mr. E.A. Rotterdam 31-01-2012

Akkerman, mr. T. Joure 31-01-2012

Alleman, mr. M.F. Rotterdam 01-02-2012

Baas, mr. D.K. Amsterdam 01-02-2012

Beukenkamp, mw. mr. J.F.M. 's-Gravenhage 07-02-2012

Bierma, mr. J.B. 's-Gravenhage 07-02-2012

Bijsterveld, mw. mr. L. van Rotterdam 06-02-2012

Blaey, mr. C. de Maastricht 01-02-2012

Bont, mr. M.G.M. de Amsterdam 31-01-2012

Bosman, mw. mr. A.M.C. Amsterdam 01-02-2012

Bouts, mr. R. Roermond 01-02-2012

Brilman, mw. mr. M.C. Amsterdam 01-02-2012

Claassen, mr. A.K. Amsterdam 02-02-2012

Coolen, mw. mr. A.M. Utrecht 01-02-2012

Eck, mw. mr. W.J. van Lith 01-02-2012

Gils, mw. mr. L.A. van Amsterdam 01-02-2012

Glerdjanand, mr. G. Rotterdam 25-01-2012

Goos, mw. mr. A.G. Breda 02-02-2012

Gün, mw. mr. S. Amsterdam 01-02-2012

Halink, mw. mr. S. Amsterdam 01-02-2012

Hendriksen, mr. S.R. Amsterdam 06-02-2012

Hirzalla, mr. R. Amsterdam 27-01-2012

Hoof, mr. A.C. van Maastricht 26-01-2012

Hugenholtz, mw. mr. drs. L. Amsterdam 26-01-2012

Jansen, mw. mr. C.J.M. Amsterdam 01-02-2012

Klaarbergen, mr. S.A. van Amsterdam 31-01-2012

Terug in Utrecht

De passie voor het bouwrecht bracht hem bij Bosselaar & Strenegers, zegt **Robert de Vries**. 'Bij mijn vorige kantoor bestond mijn praktijk slechts voor de helft uit bouwrecht. Maar ik wilde me graag in die richting verder specialiseren en hier krijg ik daarvoor met het team van bouwrechtexperts meer mogelijkheden. Ook hoop ik een betere balans tussen mijn advies- en procespraktijk te vinden.' En nog een voordeel van de overstap, aldus De Vries, 'Ik zit weer in Utrecht, de stad waar ik ook gestudeerd heb.'

Kortleve, mw. mr. A. 's-Gravenhage 07-02-2012

Korevaar, mr. E.P.W. Arnhem 02-02-2012

Kreupeling, mr. P.S. Amersfoort 02-02-2012

Kroft, mr. W.P.J. Utrecht 01-02-2012

Langelaa, mr. S. Amsterdam 01-02-2012

Lengyel-Verresen, mw. mr. M.E.J. Hardinxveld-Giessendam 07-02-2012

Loon, mr. N.A. van Amsterdam 01-02-2012

Luschen, mr. P.A. Amsterdam 09-02-2012

Matheij, mw. mr. J.C.M. Maastricht 01-02-2012

Overtoom, mr. C.A.M. Amsterdam 31-01-2012

Planque, mw. mr. M.P.P. Amsterdam 01-02-2012

Quispel, mw. mr. Y. Etten-Leur 01-02-2012

Sampermans, mw. mr. D.C.M. Amsterdam 07-02-2012

Sanli, mw. mr. A. Rotterdam 07-02-2012

Simons, mr. M.T.P. 's-Gravenhage 02-02-2012

Sloëties, mw. mr. J. Amsterdam 03-02-2012

Stein, mw. mr. C.A. Utrecht 01-02-2012

Tailleur, mr. D. Amsterdam 07-02-2012

Tilburg, mr. A.M. van Waalwijk 31-12-2011

Tilburg, mw. mr. F.S.M. van Rotterdam 01-02-2012

Uiterwaal, mr. M.J.G. Amsterdam 03-02-2012

Ursem, mr. J.N.H. Alkmaar 10-02-2012

Vrijaldenhoven, mr. B.W.M. Veghel 01-02-2012

Wijnalda, mw. mr. C. Kaatsheuvel 01-02-2012

Willigen, mw. mr. F.G. van 's-Gravenhage 30-01-2012

Yesilöz-Sapmaz, mw. mr. E. Apeldoorn 02-02-2012

Yildiz, mw. mr. H. Eindhoven 10-02-2012

(advertenties)

Veraart De Granada Advocaten

te Alkmaar

Ons kantoor bestaat uit zes in het strafrecht gespecialiseerde advocaten; wij zijn niet alleen actief in de regionale strafrechtspraktijk, maar ook landelijk.

Op korte termijn zoeken wij een

ADVOCAAT-MEDEWERKER of GEVORDERDE STAGIAIRE

met aantoonbare belangstelling voor en ervaring op het gebied van het strafrecht.

Brieven met CV gaarne binnen 14 dagen te richten aan:
mr. I.E. Leenhouders, Postbus 1094, 1810 KB te Alkmaar.
E-mail: leenhouders@vdgnp.nl

MourikVanScheppingenBongaarts Advocaten

In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van een van onze maten, komen wij graag in contact met een

advocaat/medewerker voor onze maatschap.

Onze voorkeur gaat daarbij uit naar een vrouwelijke kandidaat.

Reacties t.a.v. mr. H.M. Mourik;
Herenstraat 29, 7121 DA Aalten
mourik@mvsb-advocaten.nl
Info: 0543-477279

Salomons van der Valk advocaten

Salomons van der Valk advocaten te Den Haag voert met 15 advocaten een gespecialiseerde praktijk op verschillende rechtsgebieden. Ons kantoor levert hoge kwaliteit en heeft een professionele en collegiale werksfeer. Wij hebben op korte termijn plaats voor een enthousiaste en ambitieuze

advocaat-medewerker

ervaring met vastgoed en huurrecht strekt tot de aanbeveling

Toetreding tot de maatschap is op termijn mogelijk.

Inlichtingen en sollicitaties binnen 14 dagen bij mr K.T.B. Salomons, Eisenhowerlaan 102, 2517 KL Den Haag, e-mail: k.t.b.salomons@salval.com
Uiteraard worden uw reacties met grote vertrouwelijkheid behandeld.

ADVOCATEN EN ADVISEURS

Te Waalwijk

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van één van de vennoten en wegens uitbreiding van de praktijk zoeken wij voor spoedige indiensttreding / samenwerking:

Advocaat (M/V) voor de civiele praktijk met name letselschade, lidmaatschap LSA vereist

Advocaat (M/V) voor de insolventie- en ondernemingsrecht-praktijk, lidmaatschap Insolad vereist

Beiden dienen te beschikken over minimaal 5 jaar praktijkervaring

Schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u richten aan:

MR Advocaten en Adviseurs B.V.
t.a.v. Mr. J.L.G. Gerrits
Postbus 105
5140 AC WAALWIJK
E-mail: jg@mradvocaten.nl

Bezoek ook onze website: www.mradvocaten.nl

ABVAKABO FNV

Abvakabo FNV heeft veel nieuwe uitdagingen voor de boeg. Durf jij te pionieren, hou jij van dynamiek en breng je enthousiasme mee? Dan zijn we naar jou op zoek.

Voor het hoofdkantoor Zoetermeer hebben wij een vacature voor de functie:

Advocaat (32 uur per week)

Belangrijk is dat je bent gespecialiseerd in arbeidsrecht, ambtenarenrecht en letselschade zaken. Je hebt de mogelijkheid om je regelmatig te meten met de top 10 advocaten in Nederland.

Voor meer informatie over de functie kun je op onze website kijken, www.abvakabofnv.nl of contact opnemen met Ayse Simsek, hoofd afdeling Advocatuur, e-mail: asimsek@abvakabo.nl.

Direct solliciteren kan ook via onze sollicitatiepagina

De Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten roept advocaten op om te solliciteren naar een vacature in de Algemene Raad die per 1 juli 2012 zal ontstaan door het vertrek uit de Algemene Raad van mevrouw mr. Hermine Voûte.

Vacature in de Algemene Raad

De volgende aandachtsgebieden moeten opnieuw worden ondergebracht:

- het penningmeesterschap van de Orde;
- aanspreekpunt voor bureauaangelegenheden;
- organisatie evenementen (met name het jaarcongres);
- communicatie.

In beginsel wordt gezocht naar een opvolger die deze werkzaamheden in portefeuille neemt. Afhankelijk van de belangstelling en de expertise van het te benoemen lid is enige herschikking van de huidige verdeling van de taken onder de leden van de Algemene Raad denkbaar.

Profiel:

- een vooraanstaand en vakbekwaam advocaat met uitstekende reputatie;
- bestuurlijke kwaliteiten en ervaring;
- maatschappelijke betrokkenheid;
- in staat de kernwaarden van de advocatuur goed uit te dragen;
- duidelijke belangstelling voor het door de Orde te dienen belang;
- moet goed in teamverband en met het bureau kunnen samenwerken.

Informatie over de functie:

Voor een lid van de Algemene Raad is het tijdsbeslag gemiddeld 1 à 2 dagen per week. De Orde verstrekt een tegemoetkoming ter compensatie van gedeerde omzet van € 57.127,- p.j. naast vergoeding van reis- en verblijfkosten. De maandelijkse vergaderingen van de Algemene Raad vinden in Den Haag plaats. Daarnaast is er door het jaar heen een aantal vaste bijeenkomsten, onder meer de vergaderingen (4-6 maal p.j.) van het College van Afgevaardigden in Utrecht.

De Algemene Raad streeft ernaar in de Collegevergadering van 27 juni 2012 met een voordracht te komen.

Over de functie zal Jan Loorbach graag uw vragen beantwoorden.

(Nauta Dutilh, Postbus 1110, 3000 BC Rotterdam, e-mail: jan.loorbach@nautadutilh.com; telefoonnummer: 010-2240237).

Sollicitaties binnen twee weken; deze worden vanzelfsprekend vertrouwelijk behandeld.

Utrecht IJsselstein Woerden Zwolle

GRESNIGT & VAN KIPPERSLUIJ – Advocaten –

is een kantoor met een veelzijdige praktijk ten behoeve van overheden, commerciële ondernemingen, non profit instellingen en particulieren. Op dit moment zijn binnen ons kantoor 20 advocaten werkzaam.

Voor onze vestiging te IJsselstein zoeken wij:

EEN ADVOCAAT - MEDEWERKER

met aantoonbare affiniteit met het insolventierecht
bij voorkeur met (voltooid) INSOLAD opleiding

Reacties kunt u binnen 14 dagen na verschijning van dit blad richten aan:

Gresnigt & Van Kippersluis Advocaten
t.a.v. Mr R. Reumkens
Postbus 405
3400 AK IJSELSTEIN
tel.: 030 – 688 68 68
R.Reumkens@gvk-advocaten.nl
www.gvk-advocaten.nl

WEENING STRAFRECHTADVOCATEN

Wij zijn een jong en dynamisch
advocatenkantoor dat vanuit onze vestigingen
in Maastricht en Roermond een landelijke
praktijk voert.

Wij zoeken voor ons team op korte termijn
een ervaren

strafrechtadvocaat

Sollicitaties kunt u richten aan S. Weening:
s.weening@weening.net

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, H.J. de Groot, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, E. van Liere en H. Uhlenbroek. De uitspraken met LJN-nummer zijn integraal te raadplegen op www.tuchtrecht.nl.

Geheimhouding; belangenconflict

- Hof van Discipline 10 september 2010, nr. 5709
- Raad van discipline Arnhem, 11 januari 2010, nr. 09-67 A, LJN: YA0306

Mr. X had geen vertrouwelijke informatie over zijn (ex-)cliënt aan de advocaat van diens wederpartij ter hand mogen stellen

- Artikel 46 Advocatenwet
- Gedragsregel 6 en 7 (2.4.2. vermijden van belangenconflicten; 1.3 geheimhoudingsplicht)

Feiten

Mr. X is tot 2007 als advocaat van klager opgetreden. Bij de belangenbehartiging heeft mr. X een beroepsfout gemaakt. De beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van mr. X heeft in verband daarmee € 25.000 aan klager uitgekeerd. Mr. X heeft vervolgens bemiddeld bij de totstandkoming van een geldleningsovereenkomst tussen klager en de geldlener. De geldlener is een bekende van mr. X. Klager heeft een overeenkomst getekend, waarin is opgenomen dat hij € 10.000 heeft geleend. Tussen klager en de geldlener heeft geen ontmoeting plaatsgevonden. Vervolgens heeft mr. X in april 2009 een brief aan de toenmalige advocaat van klager gestuurd, waarin hij ten behoeve van de geldlener dringend aanspraak heeft gemaakt op betaling van het in zijn visie aan klager geleende bedrag op zijn derdengeldenrekening. In deze brief wordt een betalingstermijn genoemd en worden rechtsmaatregelen in het vooruitzicht gesteld, die vervolgens ook daadwerkelijk zijn gevolgd. De brief is geschreven op briefpapier van het advocatenkantoor van mr. X. Toen klager geen gevolg gaf aan de sommatie heeft mr. X de geldlener naar een

ander kantoor verwezen. Dit kantoor heeft vervolgens beslag gelegd op de derdengeldenrekening van mr. Y, waarop de schadevergoeding inmiddels was overgemaakt. In voormelde brief kondigt mr. X aan dat bij het uitblijven van betaling beslag zal worden gelegd, hetgeen het opvolgend kantoor vervolgens ook daadwerkelijk heeft gedaan.

Klacht

De klacht heeft betrekking op het optreden van mr. X als (voormalig) advocaat van klager, respectievelijk als advocaat van de wederpartij van klager. Klager beklaagt zich erover dat mr. X daarbij in strijd heeft gehandeld met het bepaalde in de regels 6 en 7 van de Gedragsregels voor advocaten en dat hij meer in algemene zin het vertrouwen in de advocatuur heeft geschaad en zich niet heeft gedragen zoals een behoorlijk advocaat betaamt.

Overwegingen raad

De sommatiebrief van mr. X aan klager dient te worden opgevat als een brief aan een voormalig cliënt van mr. X. Het mag worden aangenomen dat de beslaglegging door het opvolgend kantoor is geschied op basis van dezelfde informatie als op grond waarvan mr. X in zijn sommatiebrief aankondiging van beslaglegging had gedaan. Die informatie moet dus aan het opvolgend kantoor door mr. X beschikbaar zijn gesteld. Het ging daarbij om informatie van mr. X, die hij niet alleen als de verzerker uit hoofde van zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekering, maar tevens in zijn hoedanigheid van advocaat van klager had ontvangen. Deze vertrouwelijke informatie had mr. X niet aan de advocaat van de wederpartij van klager in een geschil omtrent een overeenkomst van geldlening ter hand mogen stellen. Op grond van het voorgaande komt de raad tot het oordeel dat mr. X niet heeft gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt.

Beslissing

De klacht is gegrond. Aan verweerder wordt de maatregel van een berisping opgelegd.

Beslissing hof

Bekrachtigt de beslissing van de raad.

Tuchtrechtelijke beslissing negeren

Raad van discipline Arnhem, 12 mei 2010

Advocaat legt tuchtrechtelijke beslissingen naast zich neer

- Artikel 46 Advocatenwet (5.5 nakomen van financiële verplichtingen)

Feiten

De klacht betreft het optreden van mr. X voor de voormalige echtgenote van klager met betrekking tot onder andere de omgangsregeling en de vermogensverdeling na echtscheiding. Bij kortgedingvonnis van 17 mei 2006 is klager veroordeeld tot medewerking aan de omgangsregeling bij gebreke waarvan hij dwangsommen zou verbeuren. Omdat klager de veroordeling niet is nagekomen heeft mr. X loonbeslag gelegd onder de werkgever van klager ter inning van verbeurde dwangsommen. In totaal is € 3.500 geïnd. Op 29 mei 2007 heeft klager op zijn beurt een kort geding aangespannen. Tijdens de mondelinge behandeling hebben partijen afgesproken, dat drie maanden nadat de omgangsregeling door klager zou zijn uitgevoerd overeenkomstig de aanwijzingen van de gezinsvoogd, mr. X de namens zijn cliënte geïnde dwangsommen aan klager zou terugbetalen. Na herhaald aandringen van de advocaat van klager heeft mr. X begin 2007 een gedeelte van het bedrag aan kla-

ger terugbetaald. Mr. X heeft een ander gedeelte van het door hem terug te betalen geld verrekend met een bedrag, dat zijn cliënte stelt ter zake van een saldo van een sterrekening bij de Postbank nog van klager te goed te hebben. Dit was de situatie waarover de raad van discipline op 9 maart 2009 heeft geoordeeld. Daarbij heeft de raad overwogen, dat mr. X aanvankelijk de door klager verbeurde dwangsommen voor zijn cliënte heeft gehouden, maar dat hij als gevolg van de ter zitting van 29 mei 2007 bereikte overeenstemming de door hem geïnde dwangsommen vanaf 29 augustus 2007 voor klager is gaan houden. Voorts heeft de raad overwogen, dat, nog afgezien van het feit, dat verrekening van derdengelden zonder uitdrukkelijke toestemming van de gerechtigden niet geoorloofd is, bovendien sprake was van een situatie waarin verrekening civielrechtelijk gezien niet mogelijk was, nu enerzijds sprake was van een betalingsverplichting van mr. X aan klager en anderzijds een – mogelijke – vordering van de cliënte van mr. X op klager. Ten slotte heeft de raad overwogen, dat mr. X in het onderhavige geval door ongeoorloofde verrekening en zonder daarvoor vooraf toestemming te bereiken met klager of zijn (toenmalige) raadvrouw de grenzen van het betamelijke heeft overschreden. Die klacht is toen door de raad in al zijn onderdelen gegrond verklaard. Deze beslissing is op 11 december 2009 door het Hof van Discipline bekrachtigd. Ondanks deze beslissingen heeft er geen nadere betaling door mr. X aan klager plaatsgevonden. Nadat klager de onderhavige klacht bij de deken had ingediend heeft mr. X ten behoeve van zijn cliënte onder zichzelf conservatoir beslag gelegd voor het ten onrechte verrekende geld en is een vanwaardeverklaringsprocedure gaan lopen.

Klacht

Mr. X heeft zich jegens klager niet als behoorlijk advocaat gedragen door:

- a. te weigeren om het resterende saldo van geïnde dwangsommen met rente aan klager over te maken. Dit klemt des te meer omdat de raad van discipline en het Hof van Discipline hebben vastgesteld, dat het restant van de dwangsommen door mr. X voor klager werd gehouden, zodat er een zelfstandige betalingsverplichting voor mr. X bestaat;
- b. de beslissing van de tuchtrechter naast zich neer te leggen en klager zo doende te dwingen een civiele procedure tegen mr. X aanhangig te maken.

Overwegingen

De raad kan niet anders oordelen dan dat mr. X willens en wetens de beslissing van de raad, die bevestigd is door het Hof van Discipline, naast zich neer heeft gelegd. Van mr. X had verwacht mogen worden, dat hij die uitspraken had nageleefd. Het nadien gelegde conservatoir beslag, een beletsel dat mr. X zelf heeft gecreëerd, levert geen geldige reden op voor mr. X om te handelen zoals hij doet en om het bedrag, waarvan de raad had aangegeven dat betaling moest volgen, onder zich te blijven houden.

Beslissing

De klacht is gegrond. Aan mr. X wordt de maatregel van voorwaardelijke schorsing opgelegd voor de duur van één week.

Vertrouwelijkheid medische verklaring

Hof van discipline, 11 juli 2011, nr. 5977

Mr. X zendt de tuchtrechter medische verklaringen met verzoek deze niet ter kennis van

klagers te brengen. Vertrouwelijkheid; hoor en wederhoor.

Artikel 46 Advocatenwet (6 tuchtprocesrecht)

Feiten

In eerste aanleg is een klacht tegen mr. X deels ongegrond verklaard. Klagers zijn voor het overige niet-ontvankelijk verklaard.

Partijen zijn opgeroepen voor de mondelinge behandeling geagendeerd voor de zitting van 27 juni 2011. Bij brief van 21 juni 2011 heeft mr. X het hof meegedeeld dat hij om medische redenen niet in persoon kan verschijnen op de zitting. Bij de brief zijn twee medische verklaringen gevoegd met het verzoek deze, gelet op hun vertrouwelijke karakter, niet ter kennis van klagers te brengen. De voorzitter heeft partijen bericht dat de mondelinge behandeling op 27 juni 2011 geen doorgang vindt.

Overwegingen hof

Het hof heeft vastgesteld dat het beginsel van hoor en wederhoor zou worden geschonden indien het hof, na kennis te hebben genomen van de medische verklaringen, het hoger beroep zou afdoen zonder dat klagers kunnen reageren op de inhoud van de verklaringen. Tegen dat laatste verzet zich de verzochte vertrouwelijkheid. Het hof draagt de behandeling van het hoger beroep over aan een andere kamer van het hof.

Beslissing hof

De brief en de bijgevoegde medische verklaringen worden uit het dossier verwijderd en vernietigd. Indien verweerder weer niet zal kunnen verschijnen voor de behandeling van het hoger beroep heeft hij de afwezigheid niet te motiveren. Van een eventuele volgende brief waarin aanspraak op vertrouwelijkheid wordt gedaan zal het hof geen kennis nemen.

Samen

Als je op de eerste dag in je nieuwe praktijk de sleutel in het slot steekt, is het goed te weten dat je financiële zaken in orde zijn. Met Niehoff Werning & Kooij sta je er niet alleen voor. Prettig, want er komen nogal wat zaken op starters af. Van ondernemingsplan tot beroepsaansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering: samen zorgen we voor een passende oplossing. Met onze kennis van de advocatuur helpen we al jaren talloze starters op weg.

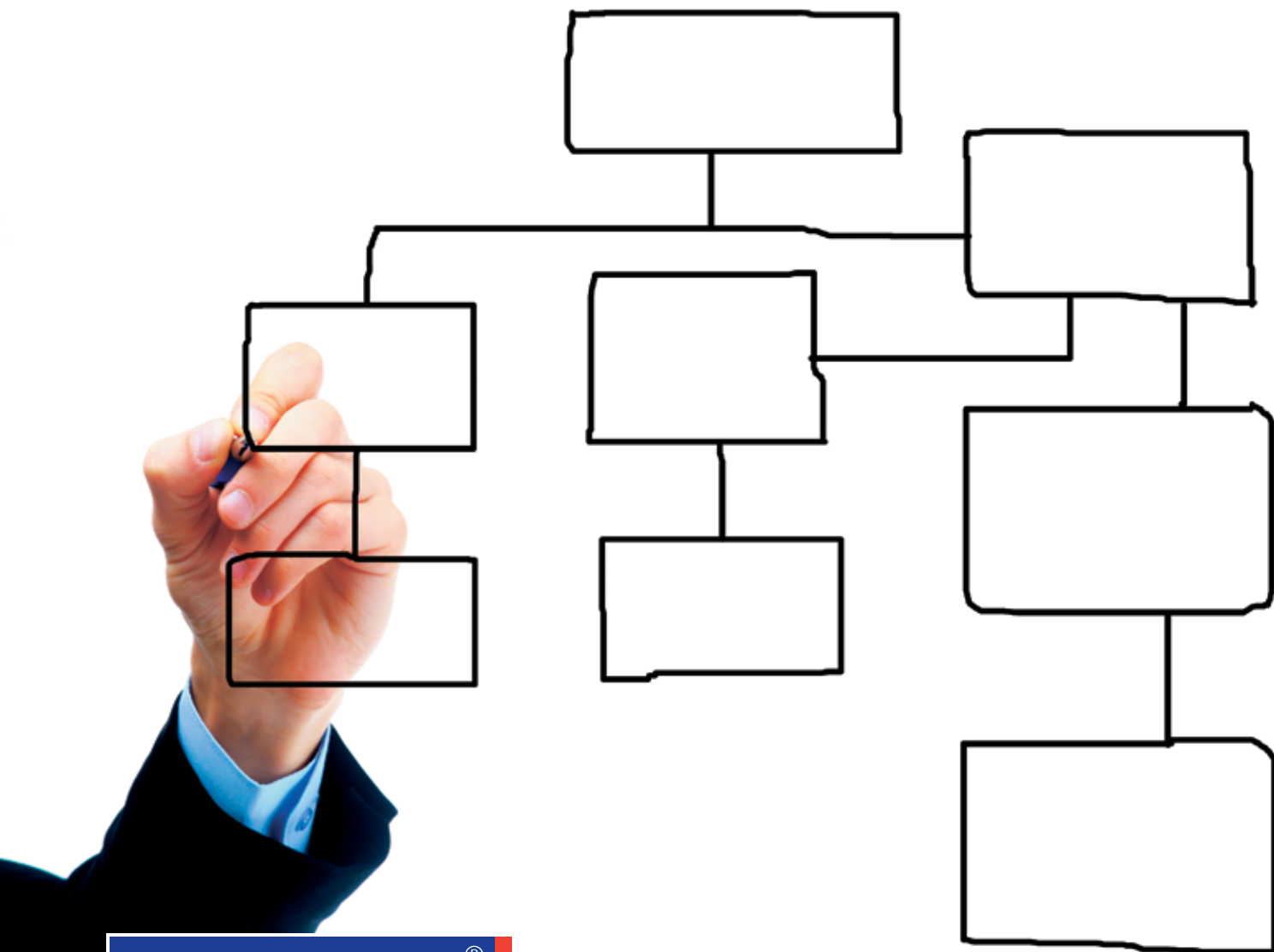
Meer weten? Vraag dan vrijblijvend ons starterspakket voor de advocatuur aan.

Starter? Kijk op www.nwk.nl

**Hoe dan ook,
start samen met Niehoff Werning & Kooij.**

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

FORTUNA[®]

Complete software voor de juridische praktijk

FORTUNA[®] biedt een compleet pakket aan bewezen functionaliteiten om de juridische, administratieve en financiële processen te stroomlijnen

www.trivium.nl